

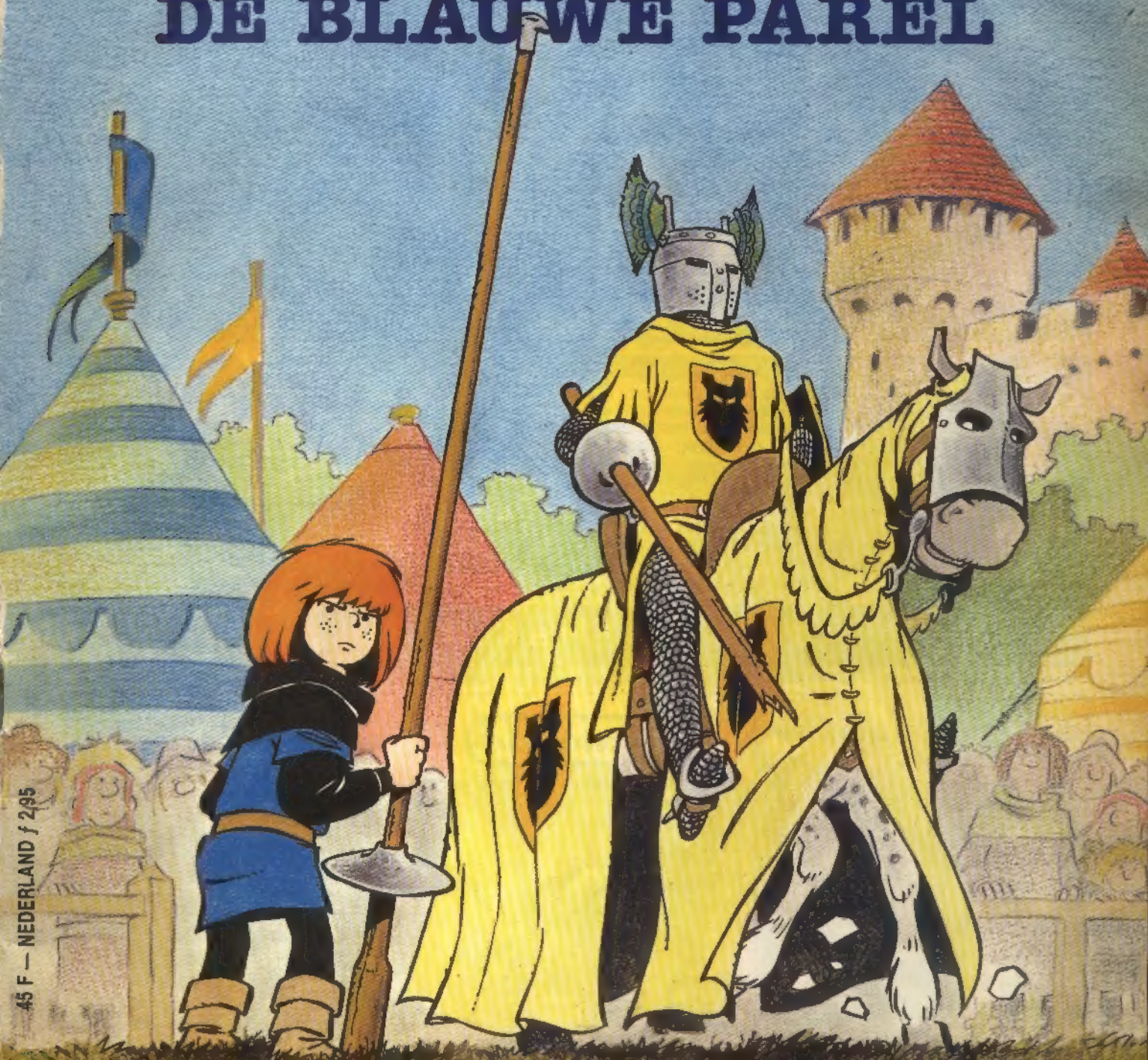
Kuifje

Nr 20
45e jaargang
15-5-90

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOE

ERIC, THORGAL
en
andere Vikingen

HUGO DE BLAUWE PAREL

NIEUW!

Nieuwe spannende verhalen van: **BOB MORANE en RIK RINGERS** liefst 160 pagina's avontuur.

Manila. In hotel Ylang-Ylang zijn alle gasten, behalve Bob Morane en Bill Ballantine, gegijzeld. Al snel komen de vrienden er achter dat de Smog uit is op een agent van de C.I.A., die onder valse naam intrek had genomen in het hotel. Bob en Bill krijgen te maken met vreemde personen: het Bleke Beest, een gevreesde gangster alias de Octopus van de Filipijnen, zijn charmante dochter Jeannette de Aguinaldo, de chef van de Smog miss Ylang-Ylang, en Golden Smile. Bob Morane ziet kans de hotelgasten vrij te krijgen, maar dat kost hem bijna zijn leven.

Rik Ringers, de beroemde journalist en detective, neemt een uitdaging altijd aan. En dat is ook het geval als Olie Davidson, een duistere organisator van tweederangsshow's, hem een voorstel doet. Wat is deze keer de kern van de zaak? Rik moet deelnemen aan een geheimzinnig feest, waarop allerlei vermomde misdadigers, die tot nu toe altijd ongrijpbaar waren voor de Justitie, tot de genodigden behoren. Deze avond, georganiseerd door de markies de Virlojal, één van de topfiguren uit het Parijse nachtleven, is natuurlijk een regelrechte aansporing tot moord. Rik neemt de taak op zich de waarheid, of meer dan één waarheid, aan het licht te brengen... Alle genodigden zijn aanwezig, maar ook de gemaskerde Dood doolt rond en natuurlijk wil deze het laatste woord en de laatste moord hebben!

Verkrijgbaar bij uw boekhandelaar – Prijs fl. 5,95/110 BF

uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Rob Harren
Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal
Redactie: Michèle Gauthier en
Martine Vienne
Administratie: Myriam van Dyck
Lithografie: Kennemer Foto Litho en
Tallon
Druk: Proost International
Bookproduction N.V.
Turnhout - België

**Abonnementsopgave/
klachten voor België:**
M.C.E.

P.B. 4
1610 Ruisbroek
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,
Per jaar (52 nrs): 1990 BF,
door storting op rekening
310-0702950-77
van M.C.E.-Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

**Abonnementsopgave/
klachten voor Nederland:**
P.V.O.-abonnements services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden:
fl. 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te
voren schriftelijke opgave via wikkell
rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging
4 weken vóór het einde van de
abonnementsstermijn schriftelijk
opgeven.

Advertenties Nederland:
Euromedia BV
Rijksstraatweg 426
2243 CH Wassenaar
Telefoon: 01751-78847/77741
Telefax: 01751-12017

Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland BV
Postbus 49
2140 AA Vijhuizen
Buitenlandse abonnementsprijs
op aanvraag.

DE BESTE WESTERN STRIP CARTLAND Deel 8

De schaduw
van het leven

Overal
verkrijgbaar!

Uitgever
DARGAUD
BENELUX

Nintendo®

ENTERTAINMENT SYSTEM

**BAN
DAI**

Europass International Trade Mart
Atomiumsquare - Bolognara 273
1020 Bruxelles/Brussel
Tel. 02/479.80.98

ALLES OVER PAARDEN EN PONY'S

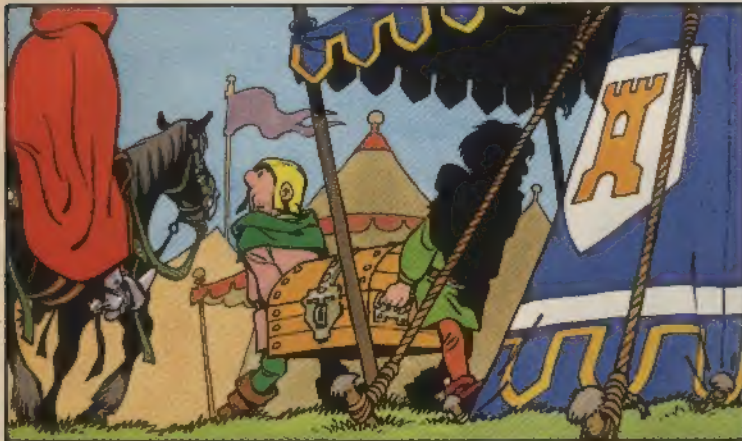
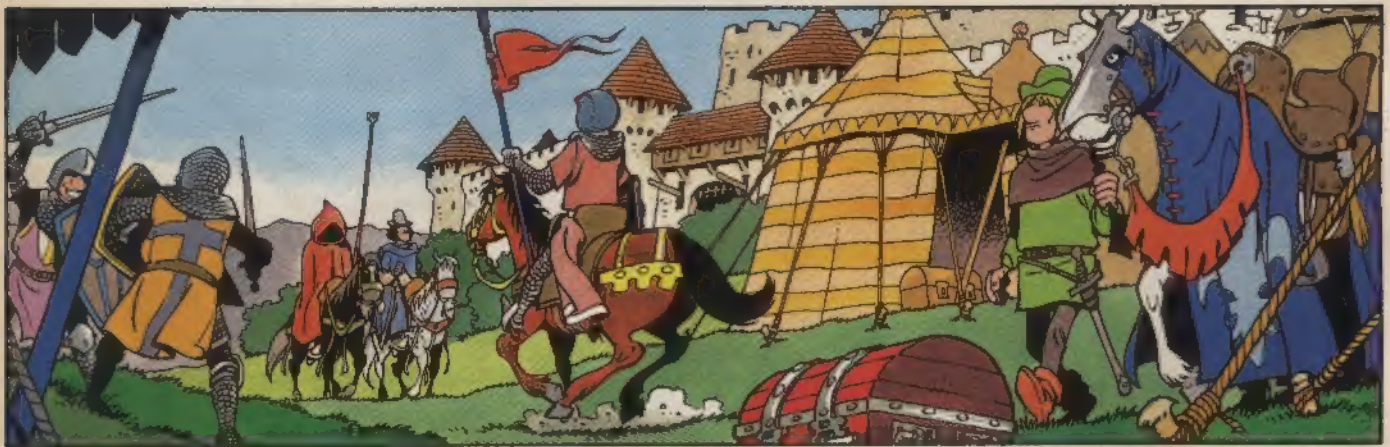

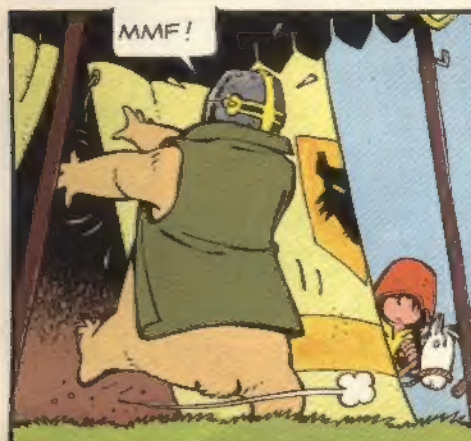
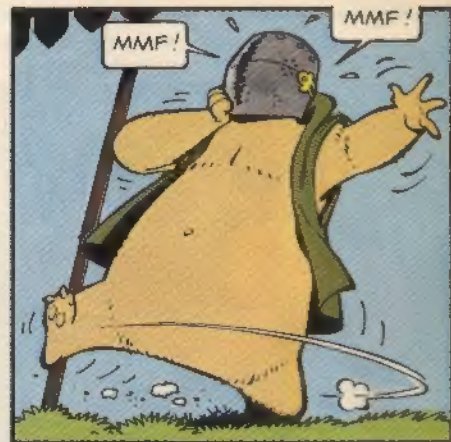
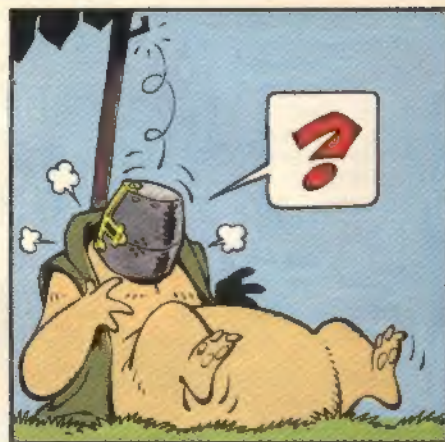
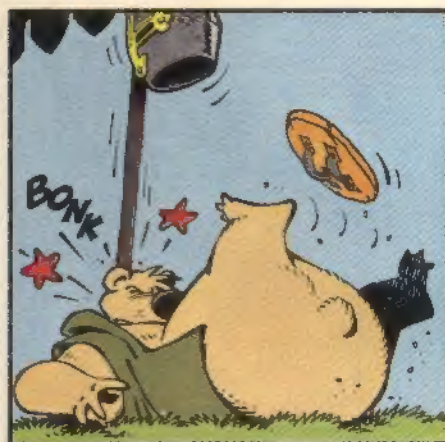
Overal
verkrijg-
baar!

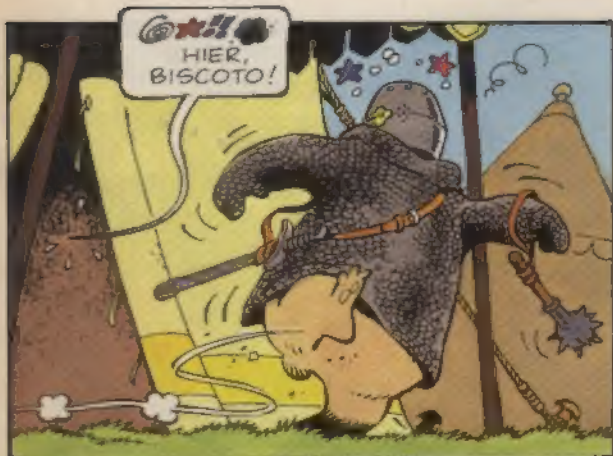
Uitgave:
**HOLCO BV
ALKMAAR**

HUGO DE BLAUWE PAREL

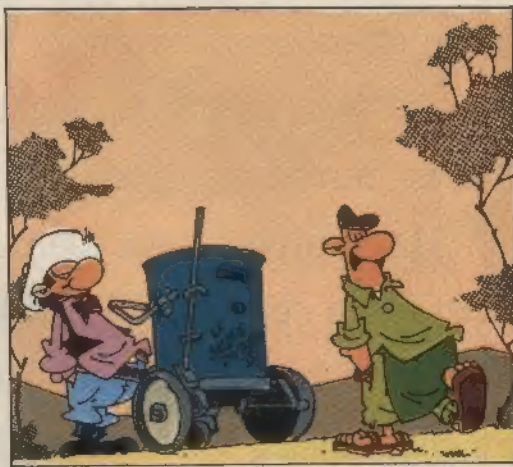
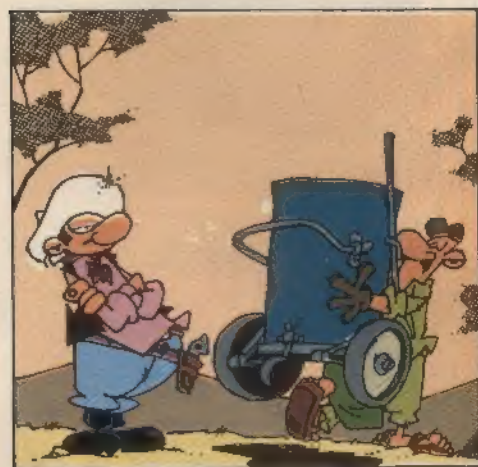
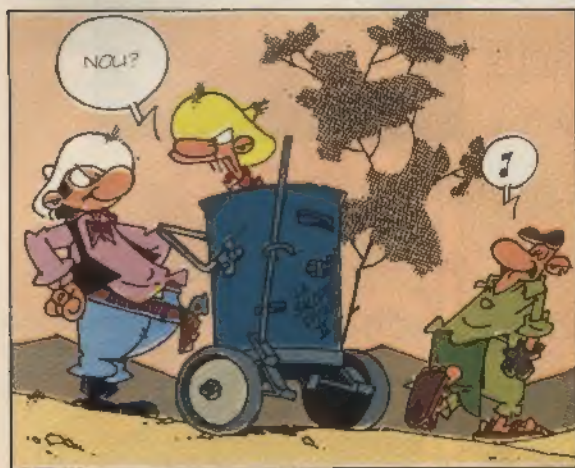
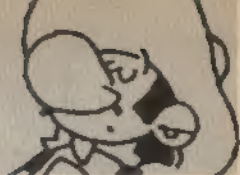

VIVA ZAPAPA

Maak je eigen tuintje met het 'Tuinpret' Happy Meal™ Kindermenu.

PAKKET
4,95

VAN 14 MEI T/M 24 JUNI.

Vind jij het ook zo leuk om te tui-
nieren? Dan mag je dit fel gekleurde
tuingereedschap absoluut niet missen.
Elke tien dagen – zolang de voorraad

strekt – vind je een van de
4 speeltjes in je Happy
Meal Kindermenu.

Van Shakie krijg je deze
dubbele verrassing: een
harkje en zaadjes om
radijs te kweken.

Om het écht te maken krijg
je bij het schepje en de
hark bovendien een

Ronald McDonald laat je
zien hoe je de plantjes
water geeft. Kijk maar, daar
staat-ie, op het gletertje!

zakje zaadjes. Reken er maar op dat

daar iets moois uit groeit!

En spaar ze alle vier.

Weet je trouwens wat

dat is, een Happy Meal Kindermenu?

Een Hamburger*, een kleine portie

Franse Frietjes en een kleine Frisdrank, samen

met een leuke verrassing in een vrolijke

doe- en speeldoos.

Er zijn steeds andere Happy
Meal Kindermenu's, maar

altijd al vanaf 6,75.

Dus tot ziens

bij McDonald's!

*Of Cheeseburger of kleine
portie McNuggetsKip.

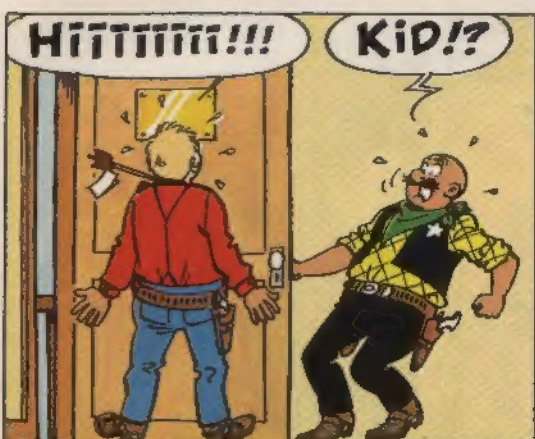
vanaf
6,75

Van Fladdertje krijg je een
schepje met een zakje
'Dwerg Afrikaantjes'
zaadjes.

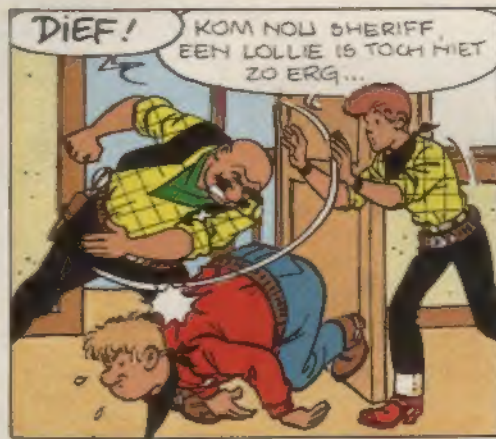

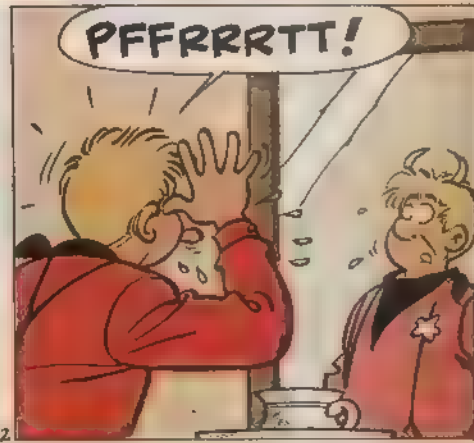
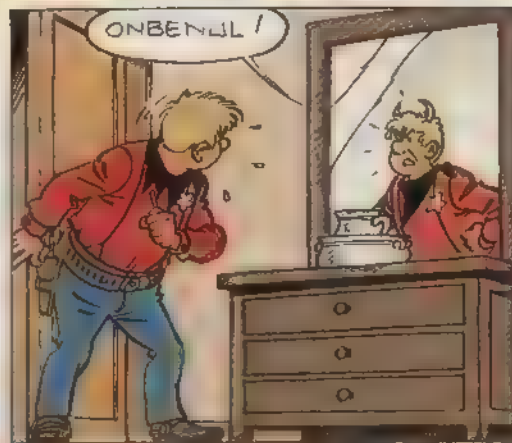
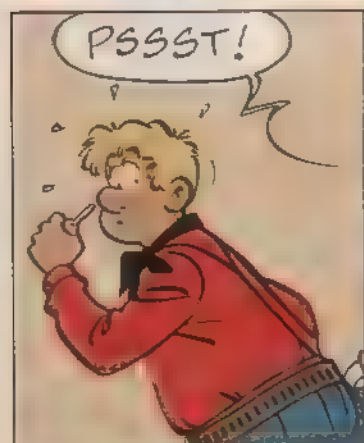
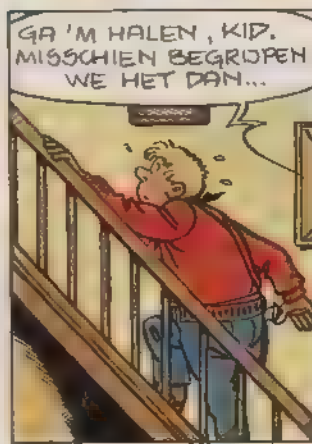
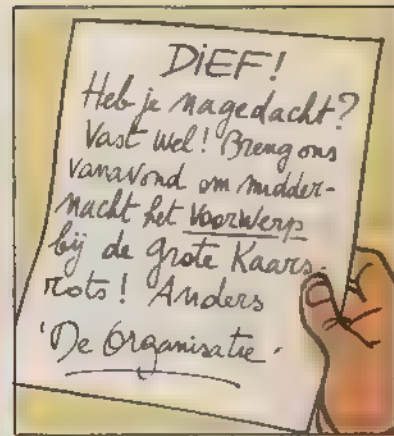
Een Happy Meal Kindermenu is altijd 'n verrassing.

Daar gebeurt 't

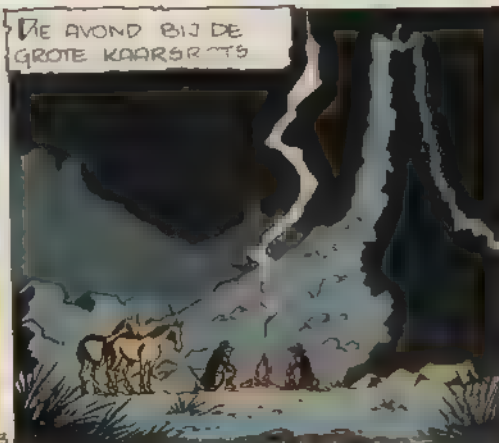

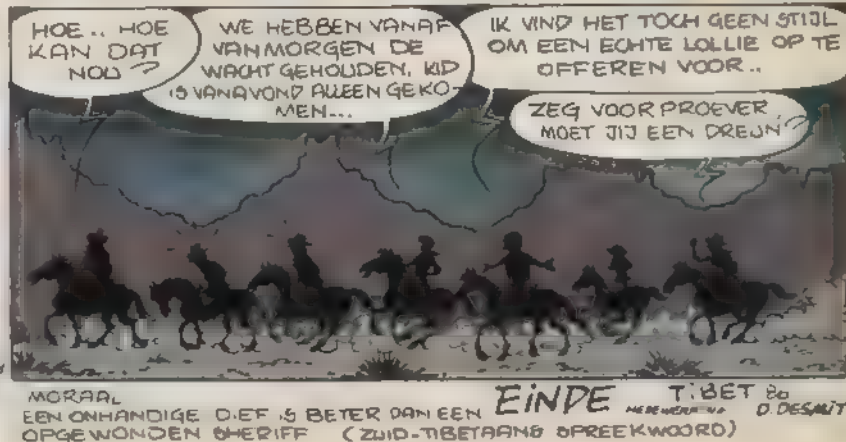
CHICK BILL LUST IN 'N LOLLIE

CHICK BILL

ERIC, THORGAL EN ANDERE VIKINGEN

Thorgal door Rosinski

Noorse Vikingen maakten het vooral de inwoners van de Europese kustgebieden moeilijk, terwijl de Zweedse Vikingen de Baltische gebieden binnenvielen en onder andere de Russische stad Kiev stichtten. Zij waren zelfs tot bij Constantinopel en Bagdad te vinden.

De komst van de Vikingen had grote gevolgen voor de geschiedenis van Europa. En passant ontdekten ze ook Groenland en IJsland, en waarschijnlijk was het de Vikingleider Leif Ericsson die omstreeks het jaar 1000 na Christus Noord-Amerika ontdekte.

Verwoestingen

De stoere Vikingen in hun ranke, lichte *drakkars* hebben talloze vertellers geïnspireerd. Daarbij werd de geschiedenis vaak met een korreltje zout genomen en het leven van de zeevaarders sterk geromantiseerd.

Een van de bekendste strips over de Vikingen is natuurlijk de saga van *Thorgal Aegirsson* door Gregor Rosinski en Jean Van Hamme, maar over hen lees je volgende week meer in Kuifje. Thorgal was niet de eerste Viking die zijn avonturen op de pagina's van dit blad beleefde. In de jaren vijftig tekende het echtpaar Liliane en Fred Funcken de verhalen van *Harald de Viking*. Mooie verhalen waarvoor ze zich goed gedocumenteerd hadden om het allemaal zo authentiek mogelijk te maken. Een beetje merkwaardig was het wel dat de Funckens een

Viking als stripheld kozen: tenslotte richtten de Vikingen heel wat verwoestingen aan, maar Harald was uiteraard anders. Hoewel hij aan vlootexpedities deelnam, bleef het een goede jongen die streed tegen het onrecht. Van Harald de Viking zijn vier albums verschenen: *Harald de Viking*, *De erfenis van Sigurd*, *Het rode eskader* en *In de greep van de angst*. In de jaren zestig verschenen nog twee korte verhalen. Overigens tekenden Liliane en Fred Funcken ook enkele korte, waar gebeurde verhalen over de vikingen, zoals "De fantastische reis", dat in 1958 in Kuifje verscheen.

Vrijbuiters

In Nederland kent vrijwel iedereen *Eric de Noorman*, een strip die tussen 1946 en 1964 in verschillende kranten verscheen. (Maar opvallend genoeg maakte *Eric* zijn debuut in een Vlaamse krant: Het Laatste Nieuws, op 6 juni 1946.) De in totaal 67 verhalen werden getekend door Hans G. Kresse, die algemeen als de beste realistische tekenaar van Nederland wordt beschouwd. De eerste verhalen vertonen een mengeling van historische en science-fiction elementen, die soms sterk doet denken aan de *Thorgal*-avonturen die Rosinski en Van Hamme meer dan dertig jaar later zouden bedenken. Later werd *Eric de Noorman* puur een historische avonturenstrip: stoer, soms een tikje hoogdravend, maar fabuleus getekend.

De Vikingen leefden in verschillende Scandinavische landen en we zouden waarschijnlijk nooit van hen gehoord hebben, als niet tussen de achtste en elfde eeuw na Christus hun vloten grote delen van de wereld hadden bezocht.

Die bezoeken vertiepen lang niet altijd even vreedzaam, maar in de loop der tijden kregen de reizen van de Vikingen meer het karakter van handelsmissies dan van bloederige invasies. De uit Noorwegen afkomstige Vikingen werden ook wel Noormannen genoemd; aan hen herinnert nog de naam van de landstreek Normandië. Maar niet alleen in Normandië zijn Vikingen geweest. De Deense en

Erwin door Hans Kresse

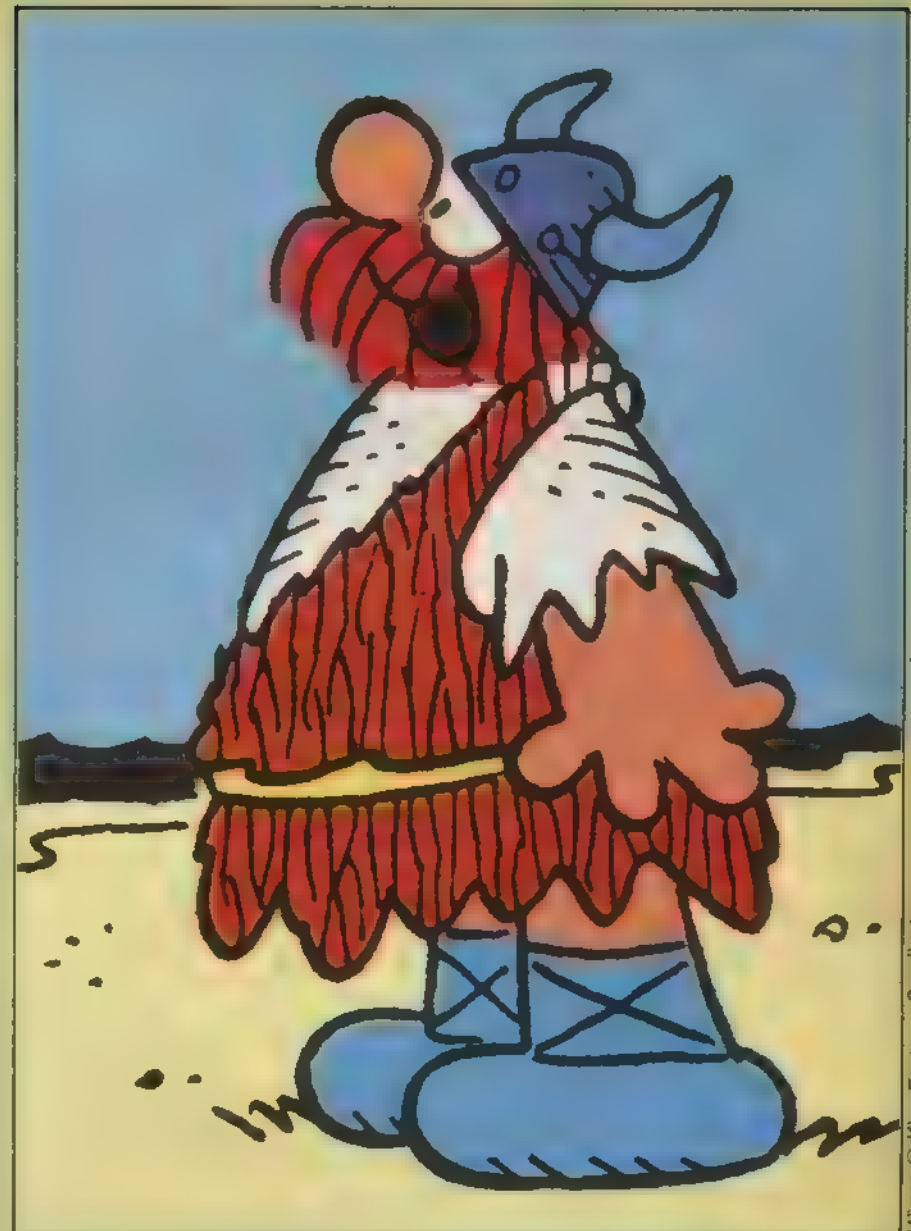
Onverschrokken

De lezer weet natuurlijk dat niet Rorika, maar Leif Ericsson Amerika ontdekte. Alhoewel... de ontdekking van de beide Amerika's komt in heel wat Vikingstrips voor.

Tot nu toe waren het realistische strips waar we naar keken, maar er zijn ook vele komische strips over de Vikingen gemaakt zoals *Grote Pyr*, een reeks van Dick Matena over een onverschrokken Vikinghoofdman en zijn stevig gebouwde, maar zeer gevoelige en weinig krijgshaftige zoon. In de jaren zeventig verschenen drie *Grote Pyr*-verhalen in boekvorm. In het derde album, *De Zoon van de Zon*, belanden vader en zoon in Zuid-Amerika. De albums werden onlangs in verschillende talen herdrukt en vorig jaar tekende Matena een nieuw verhaal: *De ijzeren dame*. In Frankrijk verscheen één album uit de reeks, waarin Grote Pyr was omgedoopt in *Knut le Viking* (1980).

Hultrasson was een Vikingserie waarvan Vittorio een aantal verhalen tekende voor Robbedoes, zoals *Uit de koers* en *De Vikingen drinken zich braaf*. Hultrasson was een aardige reeks die helaas een beetje in de vergetelheid is geraakt. Vittorio is tegenwoordig vooral bekend door zijn studio, waar veel strips worden ingekleurd: *Viva Zapapa* van Peter de Smet bijvoorbeeld.

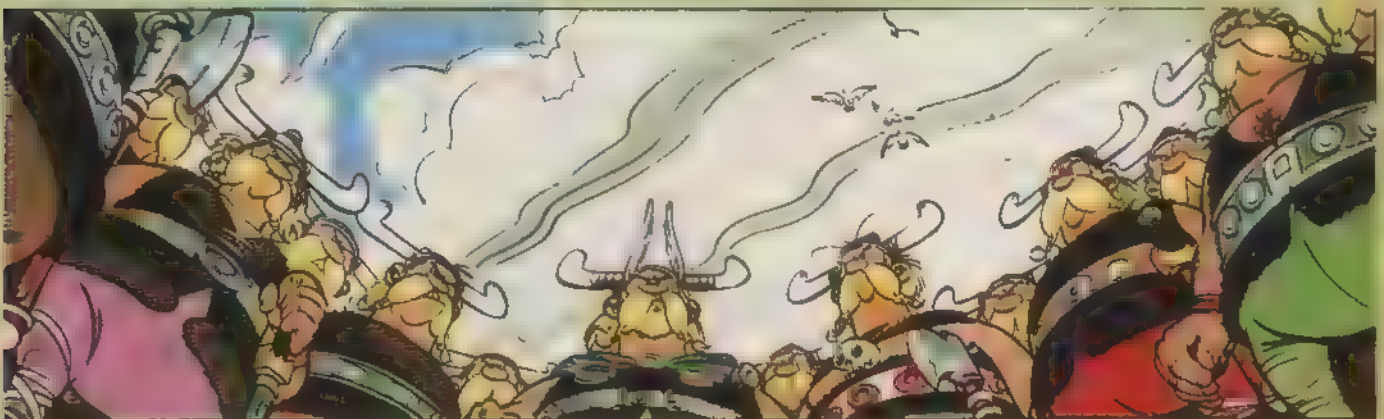
En Asterix? De Vikingen maakten hun reizen in een heel andere tijd dan de periode waarin de kleine Gallier en zijn dikke (nou ja, hoogstens 'n beetje gezette) vriend Obelix leefden. Maar daar stoorden Uderzo en Goscinny zich niet aan, zij maakten gewoon *Asterix en de Noormannen*, waarin de Vikingen naar het dorpje van onze vrienden komen om te leren wat 'angst' is - want bang zijn hebben de vechters uit het hoge noorden nooit geleerd. En trouwens, over die ontdekking van Amerika gesproken... dat was toch niet Leif Ericsson als we Goscinny en Uderzo mogen geloven. In *De grote oversteek* zijn onze Gal-

liers de beroemde Viking zo'n duizend jaar voor.

Wie we ten slotte niet mogen vergeten, is een Viking die in Amerika geboren is: *Hagar*, van de onlangs overleden tekenaar Dik Browne. Het is een van de leukste Amerikaanse krantestrips, wiens heldhaftige avonturen aan beide zijden van de oceaan groot succes hebben. Hij moet het opnemen tegen

zijn vrouw (zijn meest geduchte tegenstander), zijn slome zoon en regelmatig trekt hij ten strijde of onderneemt in elk geval pogingen in die richting. Van alle titels die we hebben genoemd, is *Hagar* historisch het minst verantwoord, maar dat geeft niet. De Viking van Dik Browne houdt zich het liefst bezig met luiëren en bier drinken - en die liefhebberijen zijn nog altijd actueel.

Kresse is een stripmaker die zich zonder meer met de allerbeste realistische tekenaars (Jijé, Cuvelier, Hubinon) van zijn generatie kan meten en door de tekenaars die met zijn werk opgroeiden, zoals William Vance en Dick Matena, wordt hij hogelijk bewonderd. Buiten Nederland en Vlaanderen is zijn werk niet of nauwelijks bekend. Dat ligt vooral aan de vorm waarin zijn werk verscheen, als een dagstrip waarbij de tekst onder de plaatjes stond.

In 1964 ging Kresse ballonstrips voor het Nederlandse jeugdweekblad *Pep* tekenen. Hij maakte ook enkele korte en twee lange verhalen (een derde lang verhaal bleef onvoltooid) over *Erwin*, de zoon van Eric de Noorman. Er werden drie albums van uitgegeven: *Erwin de vrijbuiters*, *De banneling* en *De duivel uit het ven* (1970 - '73).

Voor hetzelfde weekblad bewerkte Kresse in 1988 een oud *Eric de Noorman*-verhaal tot ballonstrip: *De wraak van Bor Khan*. De oorspronkelijke tekeningen werden door Kresse grondig gewijzigd en vrijwel hertekend, en ingekleurd door zijn dochter Anka. Ook Franse lezers konden toen kennismaken met de Nederlandse Viking, die onder de naam *Eric l'Homme du nord* in het tijdschrift *Vécu* zijn opwachting maakte.

Het is nog niet bekend of Kresse ook andere oude verhalen zal bewerken. Voorlopig is hij bezig voor Uitgeverij Lombard bezig aan een lang verhaal over *Dzjenghis Khan*, wiens troepen in

roofzucht niet voor de Vikingen onderdeden.

Woeste golven

Een vierde realistische strip over de Vikingen is *Halmar*, een reeks die de Engelsman Don Lawrence in de jaren zestig tekende. De verhalen waren niet opmerkelijk, maar de tekeningen van woest bebaarde mannen en al even woeste golven die tegen de drakkars beuken, zijn nog altijd het bekijken waard. Hoewel Don Lawrence een groot aantal historische verhalen tekende, werd hij vooral bekend door zijn science-fictionstrip: *The Trigan Empire* (in het Nederlands *Het keizerrijk Trigië*, of kortweg *Thgië*), geschreven door Mike Butterworth, en later door *Storm*, geschreven door Martin Lodewijk.

In *De musthoorn* en *De heilige harp*, twee avonturen van *De Koene Ridder*, krijgen we ook te maken met Vikingen. François Craenhals, tekenaar van de reeks, zegt zelf dat hij nooit heeft gestreefd naar historische juistheid in zijn strips. Hij tekent de middeleeuwen zoals hij zich die (romantisch) voorstelt en in zijn voorstelling van de vroege middeleeuwen is ook voor de Vikingen plaats - wie gaat rekenen, ontdekt dat de Noormannen in zijn verhalen eigenlijk een paar eeuwen te vroeg komen. Niettemin zijn de beide 'Viking'-verhalen een dramatisch hoogtepunt in de *Koene Ridder*-serie.

Sterk staaltje

Ook Sirius (pseudoniem van Max Mayeu) besteedde in zijn historische kroniek rond *De Timoers* aandacht aan de Vikingen. De delen 14 t/m 16, *Het rode Vikingschip*, *Onraad op de rivier* en *De eed van Hastings* spelen zich af ten tijde van de Noormanneninvasies.

De saga van *Ragnar de Viking* werd tussen 1955 en 1969 gepubliceerd in de Franse jeugdbladen *Pif* en *Vaillant*. Verantwoordelijk voor deze strip, die qua vorm wat op *Prins Valiant* van Harold Foster lijkt, waren twee groten van het realistische stripverhaal: Jean Ollivier en Eduardo Coelho.

Een vrijwel vergeten strip is *Rorika*, die halverwege de jaren zeventig in Kuifje verscheen. Dit nooit in boekvorm verschenen verhaal heeft een opvallende hoofdpersoon: een vrouwelijke Vikingaanvoerder, die een groep van haar manschappen naar Amerika leidt. Tja, Aaricia is heel wat mans, maar dit sterke staaltje zien we haar toch niet nadoen...

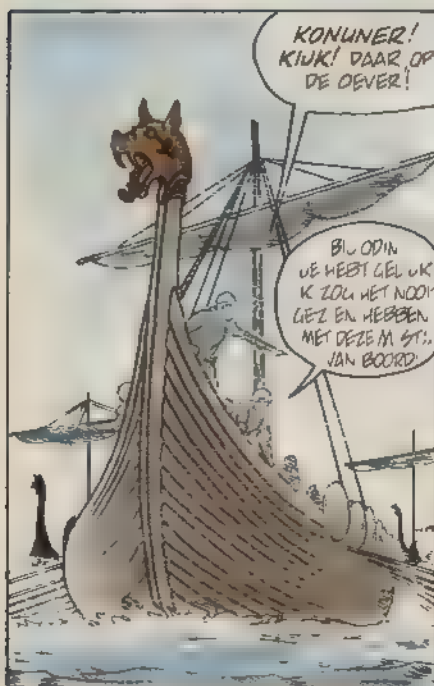

Halmar door Don Lawrence

HET VUUR VAN ODIN

IN 879 VERJAAT ALFRED VAN WESSEX DE VIKINGEN UIT ENGE-LAND KORT DAARNA LAND HET LEVER NOORMANNEN IN HET NOORDEN VAN FRANKRIJK EN HET HUIDIGE BELGIË. HET KAROLINGISCHE RIJK IS STERK VERZWAKT DOOR DE OORLOGEN TUSSEN DE DRIE KLEINZONEN VAN KAREL DE GROTE. DIT GEEFT DE VIKINGEN BIJ TALEN DE KANS HET LAND TE BEROVEN BIJ HET OPVALEN VAN DE RIVIEREN NA 5 JAAR PLUNDEREN IS HET NOORDELIJK DEEL VAN DE FRANKISCHE RIJK VERLORVEN OP DE KNIENEN. ZO WIL HET DAT IN DE LENTE VAN 885, OP EEN ZIJNARM VAN DE DYLE...

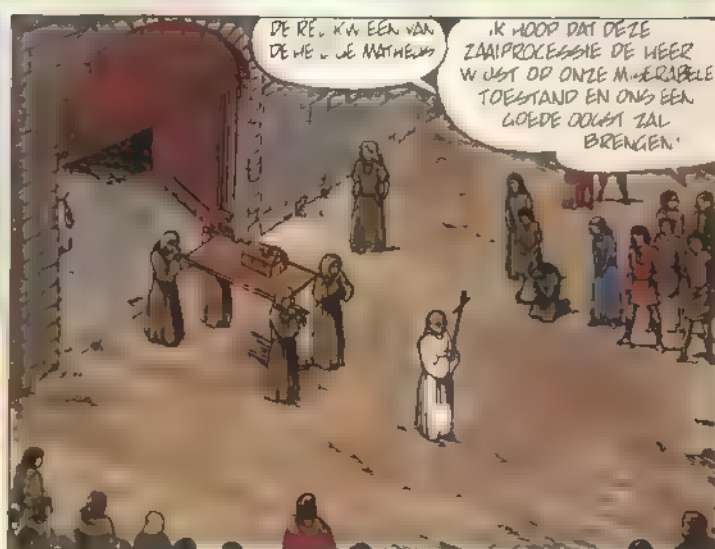

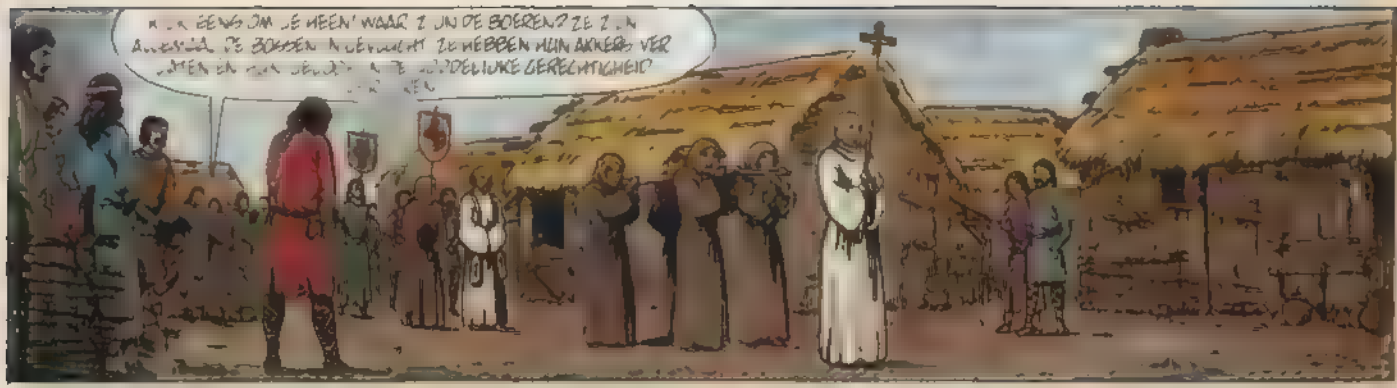
HET VUUR VAN ODIN

TEGELIJKERTIJD, OP ENKELE UREN GAANS NIET VER VAN DE DONKERE WOUDEN DIE ZICH UITSTREKKEN TUSSEN DE DYLE EN DE SENNE, HERINNERT EEN DRIETIG LUIDENDE KLOK DE CHRISTENEN AAN HUN Plichten

DONG DONG DONG DONG DONG DONG DONG

WAT EENS OM JE MEEN' WAAR ZIJN DE BOEREN? ZE ZIJN
AANGEGAAN DE BOEREN NIEUWHEIT ZE HEBBEN HUN AKKERS VER
MEEN EN HUN GELUKE NIEUWHEIT GERECHTIGHEID

ZELEN NU DE
KLOONEN VAN DE HOUTEN KERK
VAT DEN ZIJN ZE DOOF VOOR
DE STEM VAN DE HEER

WAAR JIJ ENKELE HOUTEN METERS NAAR
VANDAAN, LAAT DE ZAND VAN HET E KENBO
DAT DAAR HE KLOOSTER TOEBEHOORT.

BIJ MET KRANS'
HOOR JE NU JIJ JE HANEN?
HOOR JE VAN HET HOE PATER
JODRIED ZICH IN HET ZWET WERKT
BIJ HET VINDEN VOOR DE
ZAAI-PROCESSE?

LAAT ME MET RIJST!
IK GELOOF NIET IN DIE
PROCESSE!

WAT?
HOE ZIJN
JE?

VOORIG JAAR HEEFT DE DOGGI NIETS OPGELEVERD
EN SINDS EN WERKEN WE DING DOOD BIJ HET OM
GINNEN VAN DE BOTTEN VAN HET KLOOSTER OM
WAT ARMAZIJGE BEETEN TE VOEDEN DIE DE NOOR
MANNEN N HUN 'LOEDHEID' HEBBEN WATEN JEVEN
GELOOF ME, GOD HEEFT ONS VERLATEN!

IK LUSTER NIET MEER NAAR JE,
JE WOORDEN ZIJN NU JODDELOZER DAN
DE VAN DE BARBAREN DIE JE ZELT TE
VERTOELEN WIJ GAAN!

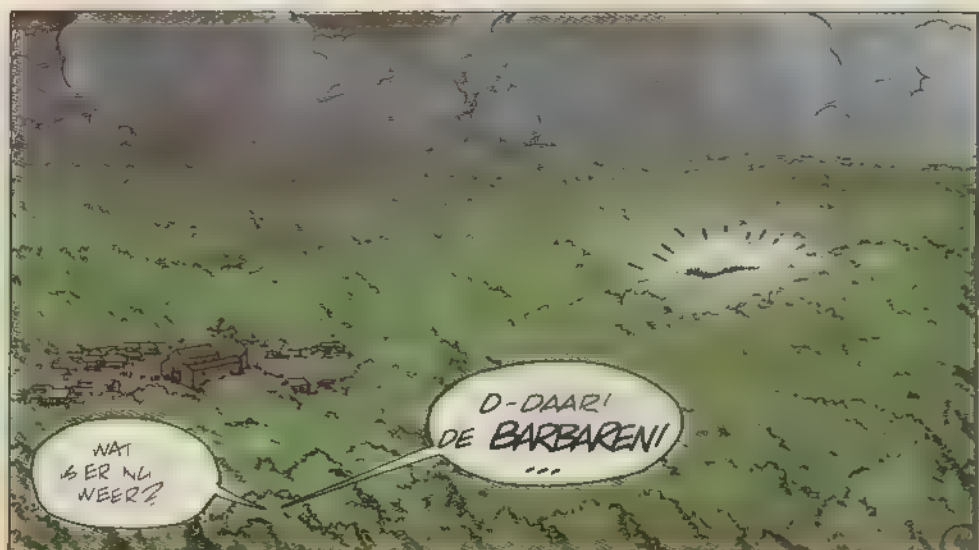
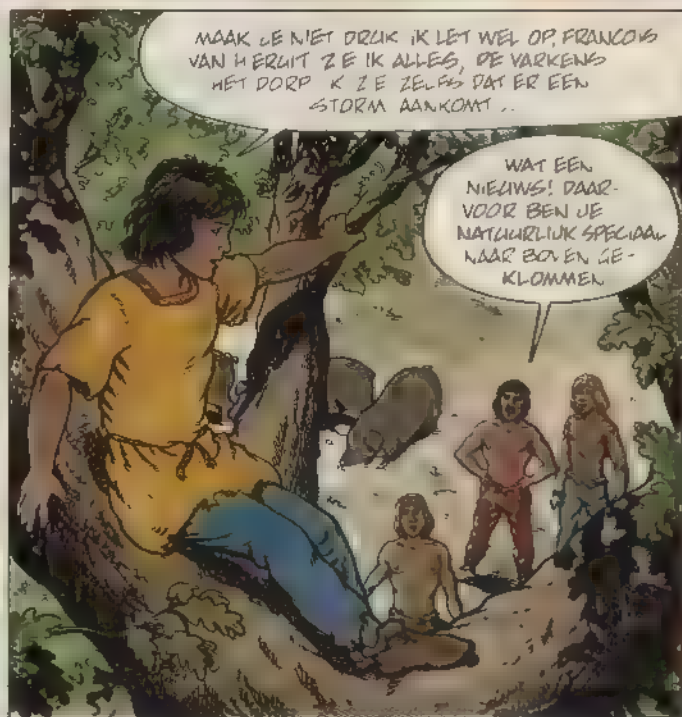
JE BELEDIG
DE ZIJN N HOOP
DAT HET JE
VERGEEFT

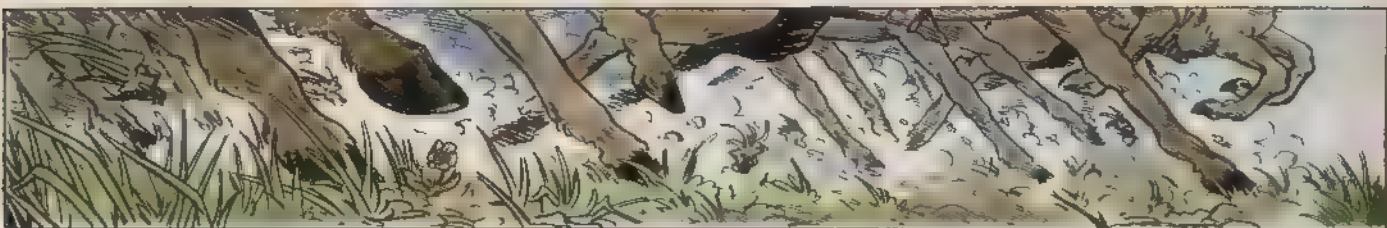
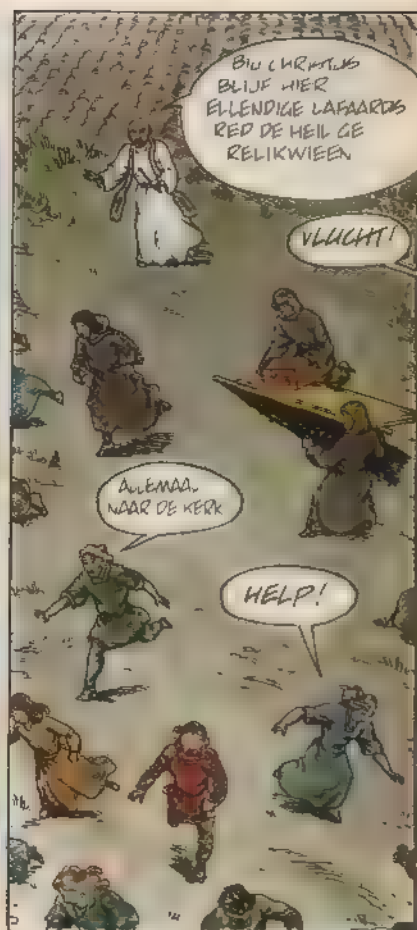
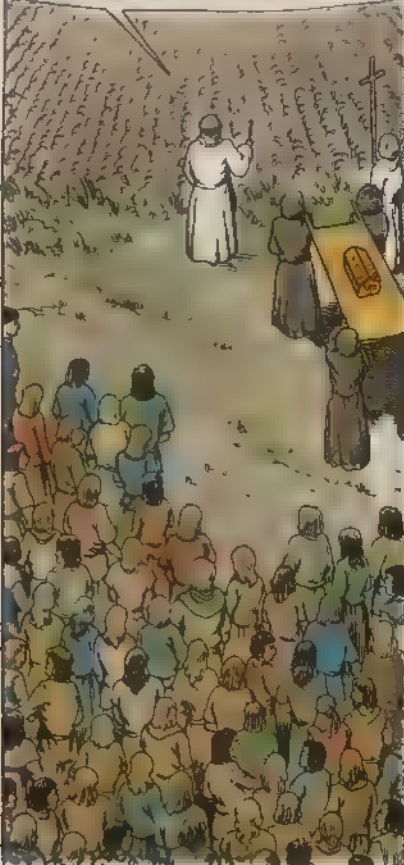
VOORUIT
GERMAIN DOE NIET ZO
NOEIL IK "JE ZAL ERVAN
WISTEN ALS DE PATER
HET MEER"

KOM OP
GUILAUME LAAT
HEM WASSER H...
ZO KOPPEL H...
EEN EZEL

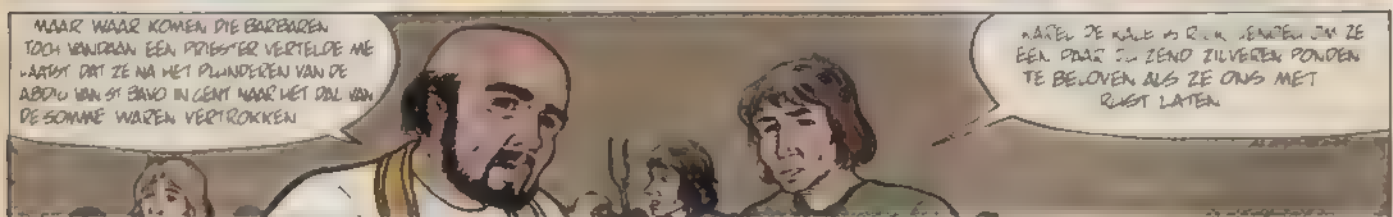
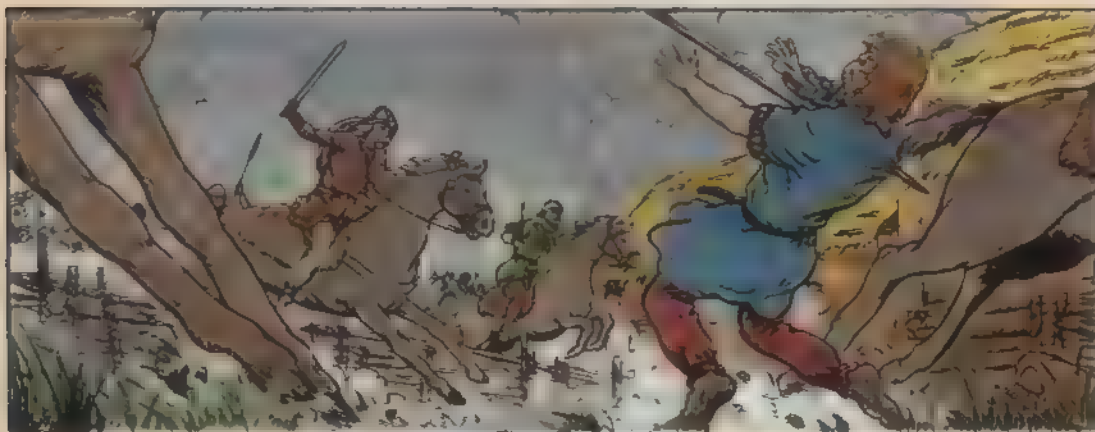
HET VUUR VAN ODIN

EN A MIJN NAAM HEER ZEGEN K DEZE
AKKERS EN DEZE MIJN ZEN

HET VUUR VAN ODIN

KAROL DE KLEINER ZIJN ZONEN ZIJN ZE
EEN DAAR ZIJ ZIJN ZILVEREN PONDEN
TE BELOVEN ALS ZE ONS MET
RUST LATEN

DE NOORMANNEN
ZULLEN ALLES VER-
BRANDEN, VLUIG, WE
MOETEN DE BIJBELS
EN ANDERE WAARDEVOLLE
SPULLEN HIER VER-
STOPPEN!

U KUNT KOMEN
VADER DE RELIKWIEEN
ZIJN WAAR DE CRYPTE
HEBBAAT

OPGESCHRIET
ZOUWEN ZE WETEN DAT
ER IN ONZE HUZEN NIETS
TE WALEN IS KOMEN ZE
HIERHEEN!

ENZ...

NIETS, KONINER! NIETS!
GEEN ZAK GRAAN, GEEN ENKEL
METALEN VOORWERP, ALLEEN
WAT MAGERE KOEÏEN. ALLES
IS LEEG EN VERLATEN...

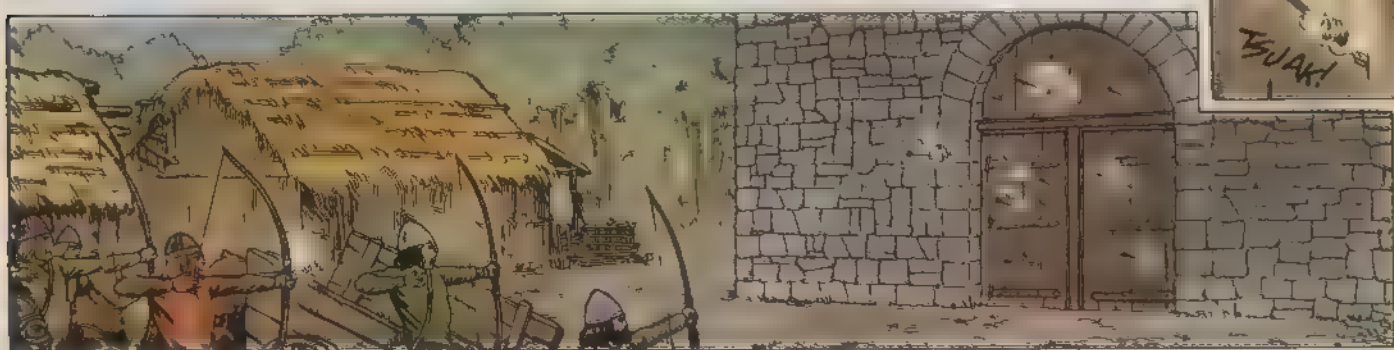
HEB IK HET JE NIET VOOR-
SPELD? DE BOEREN ZIJN
DOORSBANG VOOR ONS EN
ZIJN ALLEMAAL DE BOSSEN IN
GEVLUCHT ZE KOMEN, EVER
OM VAN DE HONGER AANODDE
HEEFT ENKELE HOLEN GEVONDEN
WAAR N ZE ZICH VERBORGEN
HIELDEN

JE HEBT GELUK
DE AKKERS ZIJN
KAAL ALSOF
FRYER WE GERT
ER ZIJN VOET OP
TE ZETTEN OM ZE
VRIJTBAAAR TE
MAKEN

MAAR JE VERGEET HUN TEMPL,
S GURDI! DAAR ZALLEN DE
MEESTEN BINNEN ZIJN GE-
VLUCHT EN DAAR IS DOOK
ONZE BOUT

EEN KWARTIER LATER

ZE
WUEN JNS ALS
VJENEN MIT
ROKEN!

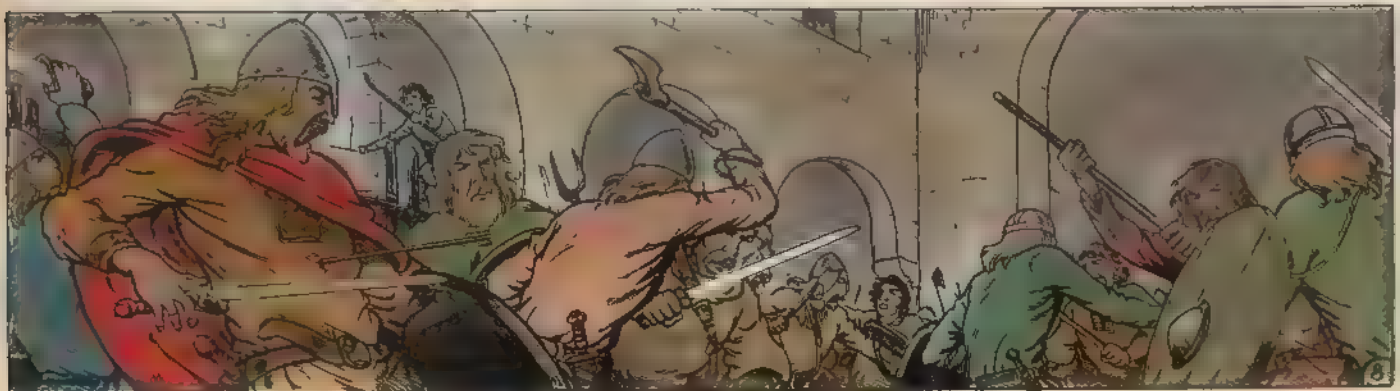

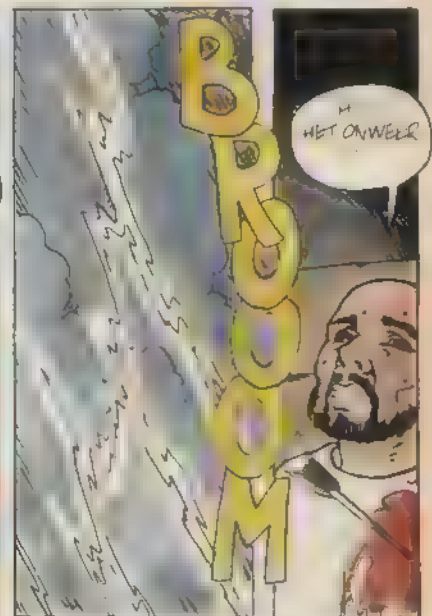
HET
BEGINT TE
REKENEN
HOD ZIJN GE-
PREZEN!

PAS OP DAAR BIZ
DAT RAAM!

OM DAT VALT WEL MEE IK
HEB ER AL DRIE NAAR MIJN
WALHALLA! GESTUURD! DE
REEST KOMT OOK WEL!

HET VUUR VAN ODIN

HET VUUR VAN ODIN

EINDE.

DE NATUUR HEEFT MEER STEM NODIG

De stilte van een bos is één van de mooiste geluiden. De tonen van de nachtegaal spreken al eeuwen tot de verbeelding

Maar door de manier waarop wij met de natuur omspringen dreigen die stemmen te verdwijnen. Omdat de natuur één stem tekort heeft: de Uwe

Geef die stem aan de natuur. Steun de werking van de v.z.w. **Belgische Natuur- en Vogelreservaten (B.N.V.R.)** die dag na dag opkomt voor de natuur: door natuurreservaten op te

richten, door te ijveren voor een natuurvriendelijker houding

Stort een gift op het B.N.V.R.-Reservatenfonds, (fiscaal aftrekbaar vanaf 1.000 fr.) daarmee kopen wij dan een stukje natuur of word lid van B.N.V.R. en geef daardoor de natuur meer stem.

Omo, een wasmiddel dat zich bijzonder betrokken voelt bij de bescherming van onze natuur, schenkt nu gratis 5.000 lidkaarten van onze vereniging weg.

UITKNIPBON

Als B.N.V.R.-lid krijgt u een tweemaandelijks natuurblad (in kleur), gratis toegang tot geleide bezoeken in 140 reservaten, korting bij aankoop van natuurboeken, posters, ...

Uw extra welkomstgeschenk indien u **nu** lid wordt: een zelfbouw vogelmobile, een net-echt stukje levende natuur bij u thuis!

☐ Ik word lid van de **Belgische Natuur- en Vogelreservaten** v.z.w. en maak minimum 500 fr. over op rekeningnummer 000-0083431-11 van B.N.V.R., Brussel met vermelding "Vogelmobile". Als welkomstgeschenk ontvang ik een zelfbouw vogelmobile

☐ Ik stort een gift voor de aankoop van natuurgebieden en ontvang een fiscaal attest (minimum 1.000 fr.)

Naam _____

Straat/Nr: _____

Postcode + Gemeente _____

Terugsturen naar B.N.V.R. v.z.w., Postbus 1, 1030 Brussel

DE GEZANT DE DUIVELS VAN MALETOR

naar de roman van H. Carrière

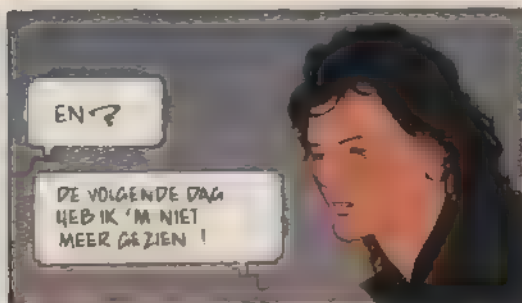
VERDRAAD, WAT
ZIJN DAT TOCH VOOR
W?

WEET IK NIET! JE ZIET ZE EEN
PAAR DAGEN EN DAN VERDWINEN
ZE WEER. MAAR EENTJE IS EEN
WEEK LATER EEN AVOND
TERUGGEKOMEN!

EN?

DE VOLGENDE DAG
HEB IK 'M NIET
MEER GEZIEEN!

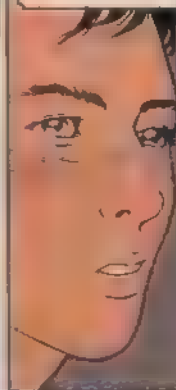

WAT EEN RAADSELS!
ZULLEN WE NAAR
DE PLAS RIJZEN?

MIS JE DE
MIST?

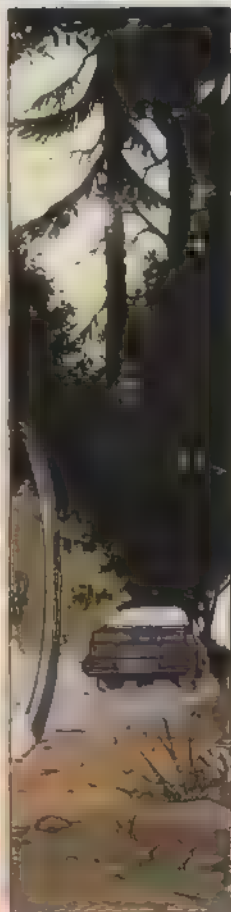
HELEMAAL NIET!
IK WIL ALLEEN HET
BEWIJS GAAN
ZOEKEN DAT IK
JULIE BELOOFD
HEB!

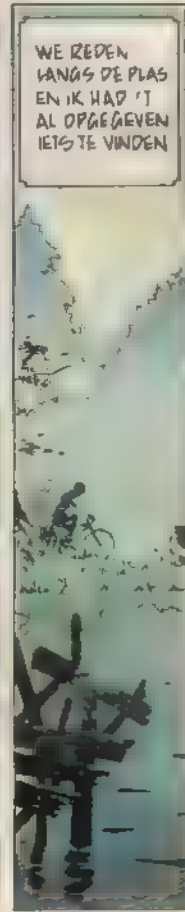
OH NEE! HIJ
BEGINT WEER
TE JLEN!

KOM WE GAAN!

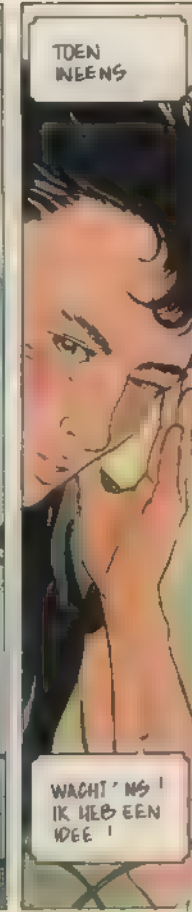

WE REDEN
LANGS DE PLAS
EN IK HAD 'T
AL OPgegeven
IETS TE VINDEN

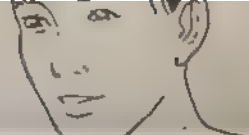

TOEN
WENS

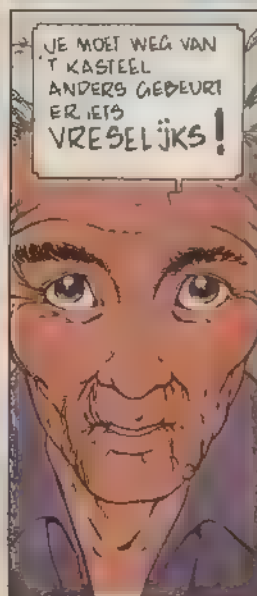
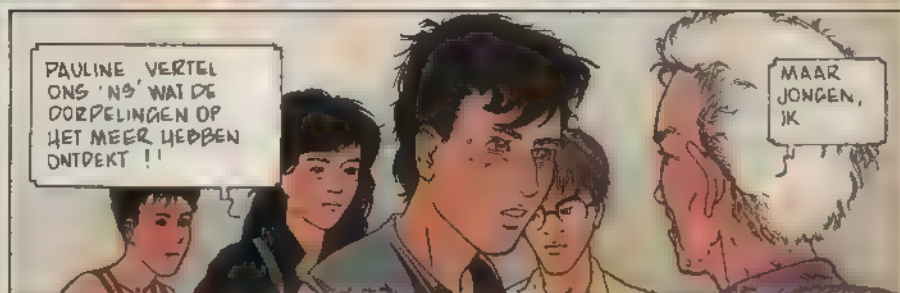
WACHT'NS!
IK HEB EEN
IDEE!

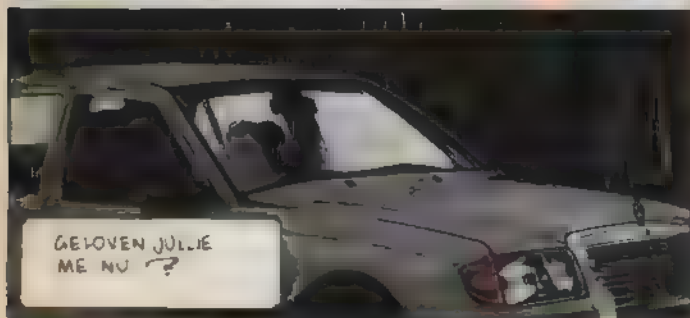
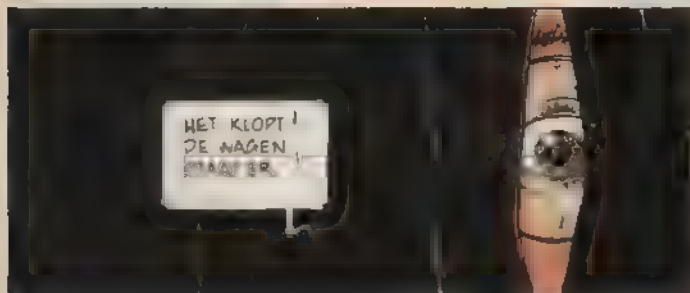
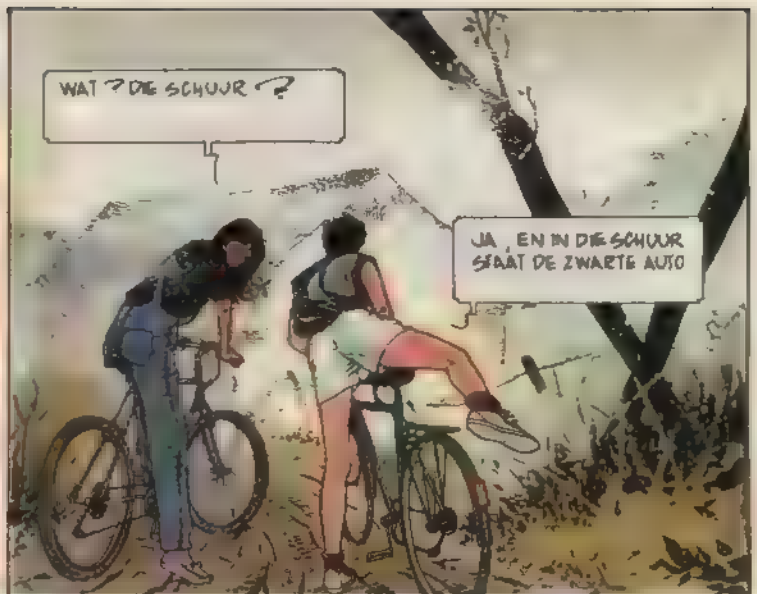
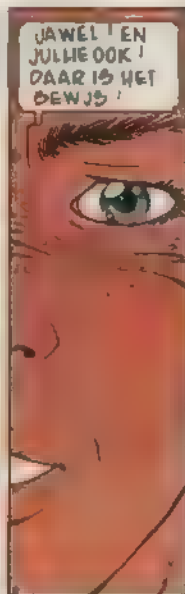

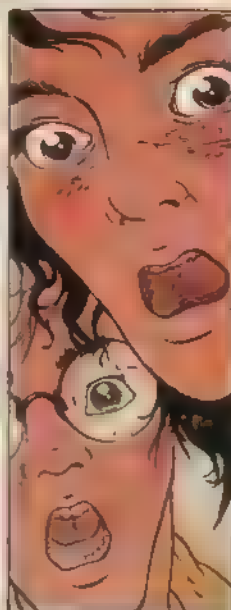
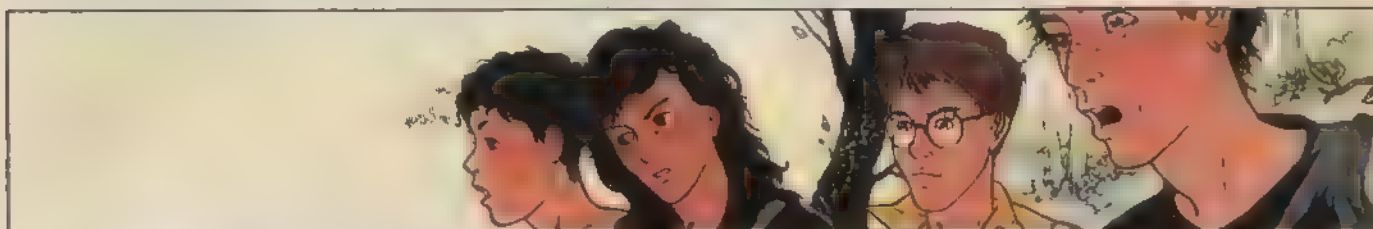
SAMENVATTING: Nadat ze hun tent hebben opgezet, volgen onze vrienden Kruiemel naar het kasteel. Zij vertelt dat zij er dit jaar niet logeert, want dat de kamers bezet zijn door bezoekers. Daar komen ze uit dan... verrast herkent Jeroen de man van de vorige

collectie «Code»

WAAR KOMEN DIE NU
VANDAAN → ZOU DIE MAN
DOOD ZIJN →

JEROEN HAD DUS GELJK !

MAAR DAN
HEDDEN ZE
EMAND VERMOORD ..

JA EN VERN
AVOND MOEIJEN
WE DIT UITZOE-
KEN, WANT WE
WETEN NIET WAAR
ZE VANDAAN KOMEN
WAT GEBEURT ER
TOCH OP HET
MEER →

wordt vervolgd

*Meer attracties,
minder wachttijden!*

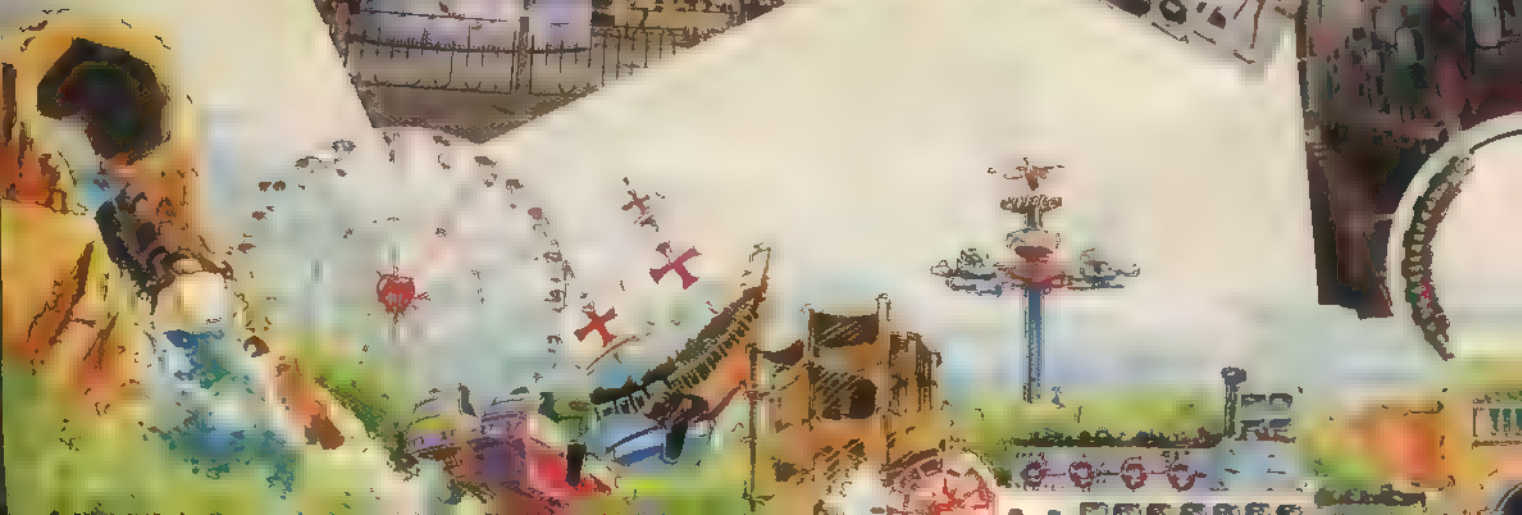
Bobbe

waar een gewo

*Elk jaar nieuwe
attracties!*

*Speciale prijzen
voor groepen, derde
en minder val*

FAMILY PARK

Bobbejaanland

De dag een feest wordt!

Diverse shows!

*Leef tijd
en!*

*Ideaal voor schoolreizen met
bezoek aan leerrijk
museum!*

*Diverse snacks
& Restaurants*

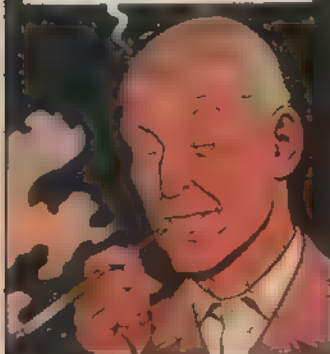
Bobbejaanland
2451 Lichtaart (Belgium)
tel. 014/55.78.11
fax 014/55.78.15

BIGGLES DE GELE ZWAAN

naar de Captain W.E. Johns

LEK OF TO VEREN
ZIJTEND DE TUDYTER
VAN WASTEL NATE DEN
KEN JAN VERTEKKEN WE

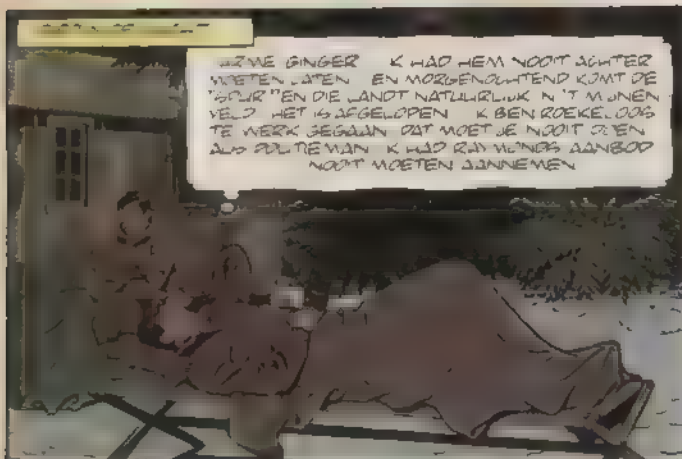

WAT HAD WE
TERUG NAAR DIE VEE
VLOEKTE WANDERER

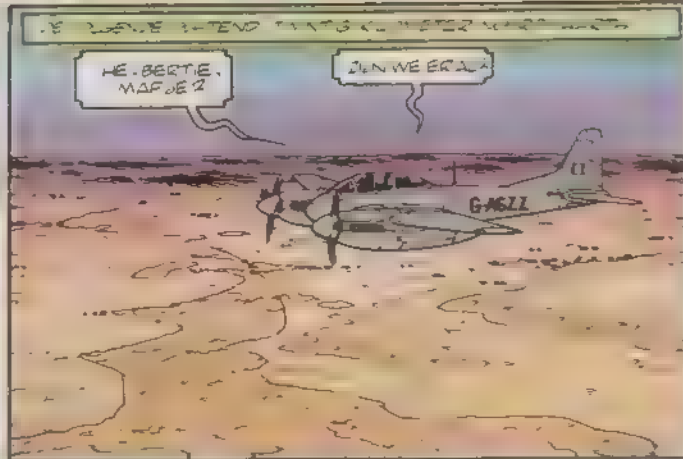

WAAR WE HEENGAAN
ZIJN WOLV ZAKEN
NIET, GRINDLER!!!

BEHOUDEN DE DEE JAAK NIE
WE ZETTEN NIEBBED NEET NIE
DE PALMEN A HAD RUT NIE
VERSTANDIG SUT JON NIE
DOOR EEN WUNENVELD TE NIE
WUNEN

ERNE GINGER K HAD HEM NOOT ACHTER
MOETEN JATEN EN MORGENWOITEND KOMT DE
"GOUR" EN DIE LANDT NATUURLIJK N' T MOUN
VELD HET IS AFGELOPEN K BEN ROEKELOOS
TE WERK GEGAWN DAT MOET JE NOOT JEN
ALD RUTEMAN K HAD RUTEMAN AANBOD
NOOT MOETEN JANNENEN

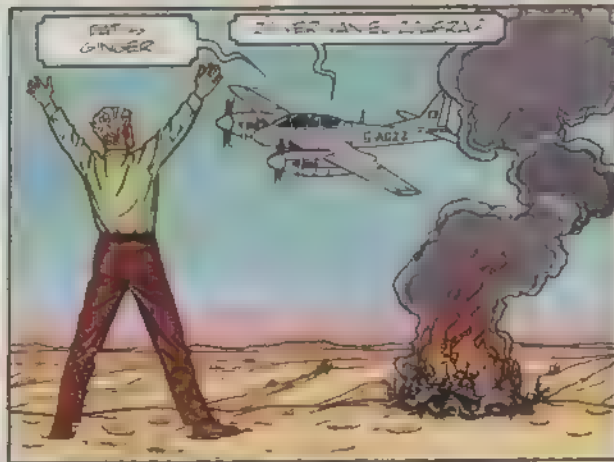
HE BERTIE,
MAF DE 2

JEN WE ERAL

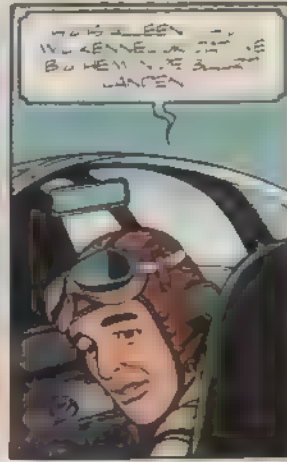
JER TWE
NANTEN

HE AUK DAAR, OP TWE
WUR, BU DIE DRUGE HAD
EEN VUUR, EN ER STAAT
IEMAND TE ZWADEN!

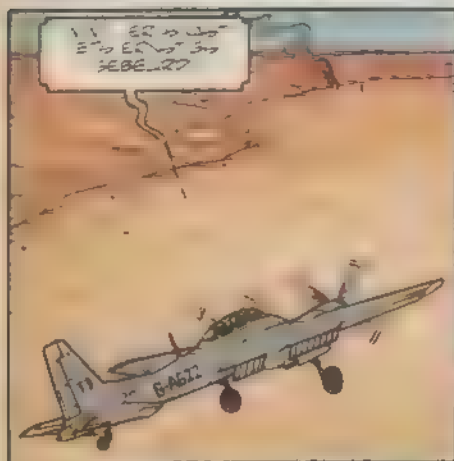

ERT
GINGER

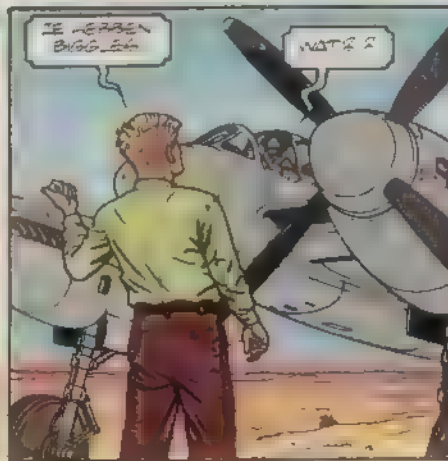
JER JANE GINGER

WOLLEEN
WOLLEEN
BU HEN NIE
WUNEN

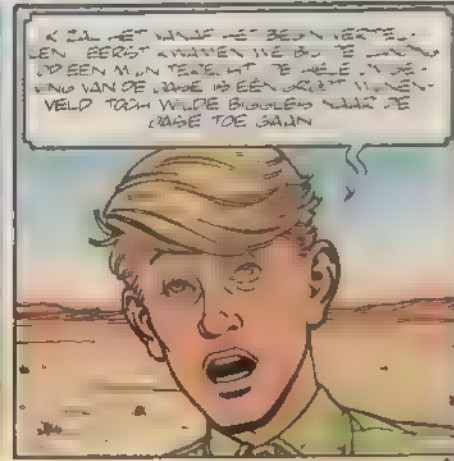

1. ER IS
2. ER IS
3. ER IS

IE HERREN
BIGGLES

WAT'S

KIL HET WAT HET BEEN VERTE
LEN EERT KWANEN WE BU TE
UP EEN MOUN TEE, HT TE HIE NIE
END VAN DE WIDE IS EEN GERT NIE
VELD TOCH WIDE BIGGLES NAAR DE
RAGE TOE GAAN

SAMENVATTING: Biggles zit 'n de preek: nu is hij gevangen door Gontermann en z'n kliek! Zal hij het voorstel om te collaboreren aannemen? Welk geluid is dat? De schurken hebben de «Mosquito» opgeblazen... met aan boord Ginger!

© Claude Lefrancq Uitgever

"HET LIKTE MIM DE JAGGE TE BEREIKEN
HIJ ZOU ME 'N TEKEN GEVEN ALS ALLES
VEILIG WAS, MAAR HIJ VERDWEEN TUS-
SEN DE PALMEN ..."

HET WAS AL BIJNA DONKER
IK KON NIET ZIEN WAT ER GE-
BEURDE. IK BESLOOT VOOR
ALLE ZEKERHEID IN DE "MOS-
QUITO" TE BLIJVEN

TOEN HOORDE IK EEN VLEESTING ALS DE BAN-
DIETEN WAREN ER NEL DEGEELIK IK BEGREEP DAT
BIGGLES IN EEN HINDERLAAS WAS GELOPEN

IK VERLIET HET TOESTEL EN VOLGDE ZIJN SPOREN NAAR DE OASE
HET GELUID VAN DE MOTOREN KWAM VAN HET NOORDOOSTEN. IK
ZORGE ERVOOR STEEDS IN DE BESCHUTTING VAN DE PALMEN
TE BLIJVEN

EVEN VERDEROP ZAG IK EEN RENKEL. DIE WEGTAXIEDE DOOR
DE DROGE WADT

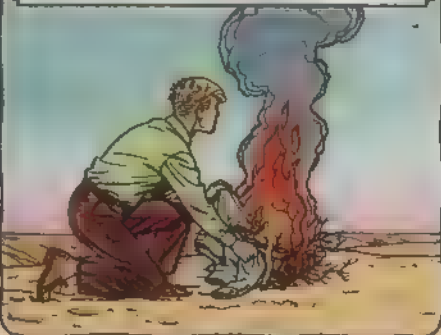
VIJF MINUTEN LATER WAS ER VAN ONZE "MOSQUITO" NIET MEER OVER DAN 'N VER-
WRONGEN, BRANDEND WRAK. DE RENKEL LANDDE EN KEEPDE LANGS DEZELFDE WEG
TERUG. IK HEB DE WANGAR NIET KUNNEN VINDEN.

IK WIST DAT DE WADT IN NOORDWESTEL-
KE RICHTING LIEP. DAT KWAM MOET LUT.
WANT DAN KON IK JULIE TEGENDEET LOFEN
... IK MOEST ERVOOR ZORGEN DAT JULIE
ZOVER MOGELIJK VAN DE OASE LANDDEN
IK LIEP TOT IK ERBIJ NEERVIEL

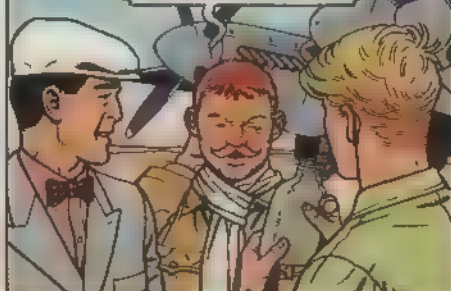
TOEN IK JULIE ZAG, STAK IK HET VUUR
AAN. DAT HAD IK AANGELEGD VAN WAT PA-
PIER, BRIEVEN, 'N VERHEMD EN EEN
PAAR DORRE STRIKEN. GELIJKIG ZAGEN
JULIE HET.

MR. GOODNESS
WAT EEN
TOESTAND!

WE MOETEN SNEL BE-
GRIJPEN ALS DE RENKEL
OPSTIJGT. SCHIET HIJ ONG
METEEN AAN FLARDEN!

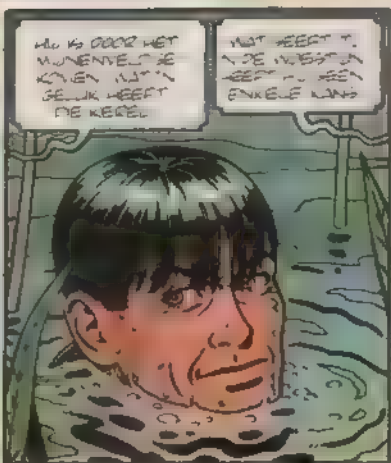
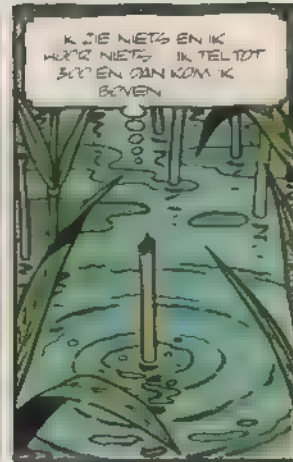
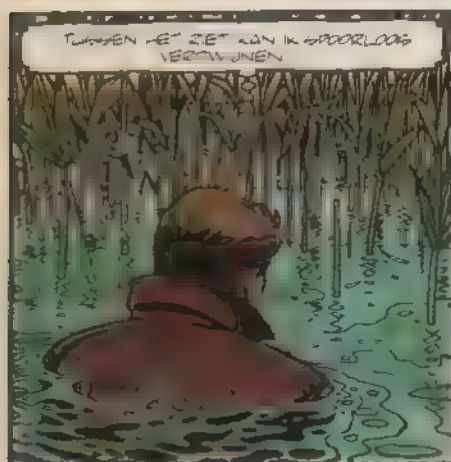
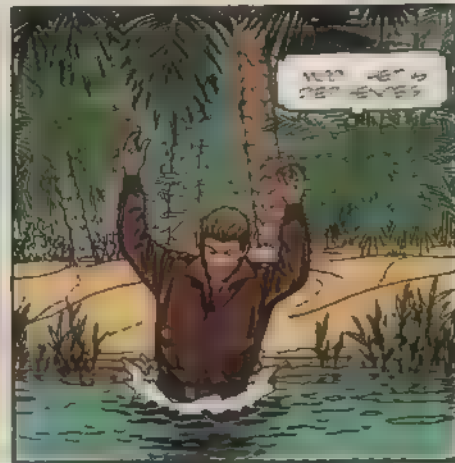
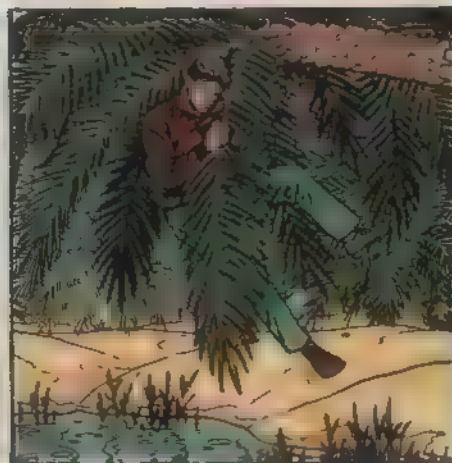
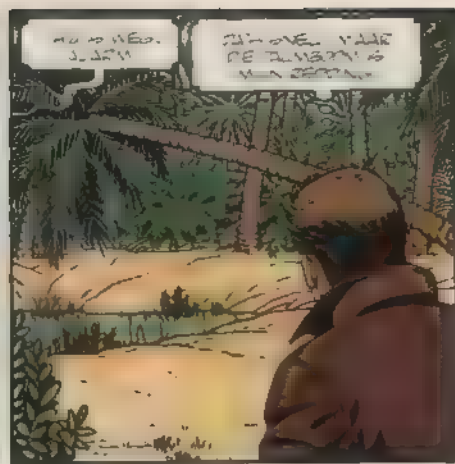
WAT ZOL BIGGLES
DOEN IN ZO'N SITUATIE?

"NAPPELS"

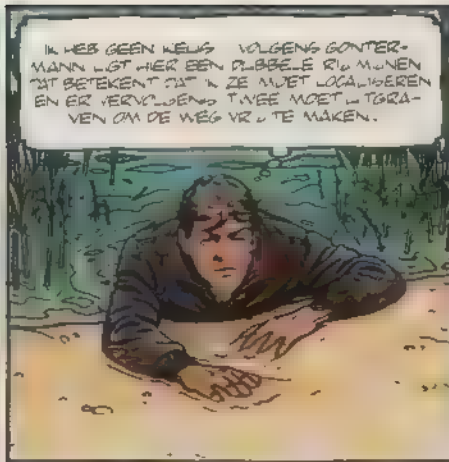
GUARDONI IS IN GEVAAR GEVALLEN. IK
MOET NU KETS OVEN DE "SPUR" KAN ELK
MOMENT HIER ZIJN.

DAAR GAAN DE * BEN HIER NU ALLEEN
DE "GOL" LYN EN KOMEN Komen IK
VOET DE V AARSLIWIEN

IK HEB GEEN KEUS VOLGENS GONTER-
MANN LIGT HIER EEN DOBBELE RIJ MUREN
DAT BETEKENET DAT IK ZE NIET LOCALISEREN
EN ER VERVOLGENS TWEE MOET IJ GRA-
VEN OM DE WEG VR L TE MAKEN.

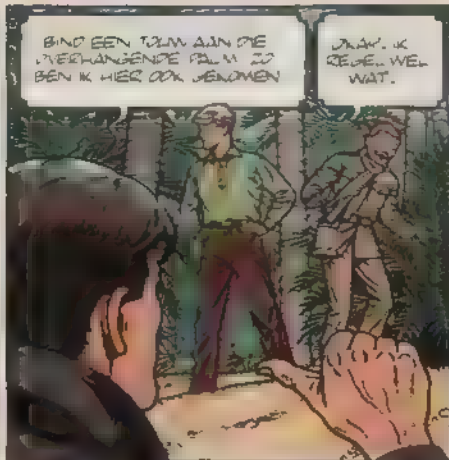
DE-22
GONGER..
ALBY..!

3.000.000
KOPPEL

3. OF 0.000. DE DEVER
LIGT VOL NIET M LINE!

000
000

BIND EEN TOLN AAN DE
VERHANGENDE PALM ZO
BEN IK HIER OOK JENOMEN

DAAR IK
REDE.. WEL
WAT.

VINDEN NEEFT LIGEN NUTER WINDS
DE VERE WINDS NUTER WINDS

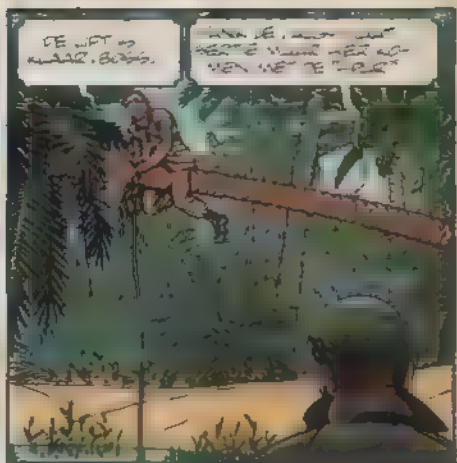
EN IK DANK DAT DE NUTER "WINDS"
NUTER WINDS

DAARNA ZIJN WE MET
DE "GOL" EEN VUL F
NUTER WINDS NUTER WINDS
WESTEN JENOMEN. 2.000
DE WIND

ALSO EN A ZIJN TOLN AAN DE
VERHANGENDE PALM ZO
BEN IK HIER OOK JENOMEN
DAARNA ZIJN WE MET
DE "GOL" EEN VUL F
NUTER WINDS NUTER WINDS
WESTEN JENOMEN. 2.000
DE WIND

DE LIGT IS
KLAAR. 3.000.

DAARNA ZIJN WE MET
DE "GOL" EEN VUL F
NUTER WINDS NUTER WINDS
WESTEN JENOMEN. 2.000
DE WIND

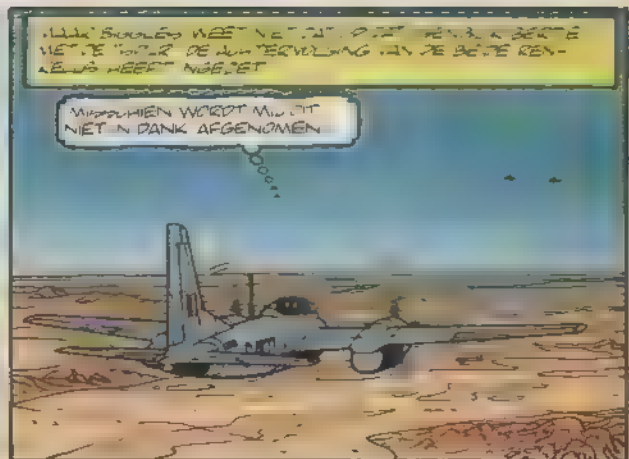
DE LIGT IS
KLAAR. 3.000.

WAAR ZIJN
ZE NAAR TOE
GAAN?

NIETEN WE
HIER OP ZE WACH-
TEN. DENK DE 2

DAARNA ZIJN WE MET
DE "GOL" EEN VUL F
NUTER WINDS NUTER WINDS
WESTEN JENOMEN. 2.000
DE WIND

DAARNA ZIJN WE MET
DE "GOL" EEN VUL F
NUTER WINDS NUTER WINDS
WESTEN JENOMEN. 2.000
DE WIND

WINDS NUTER WINDS
WESTEN JENOMEN. 2.000
DE WIND

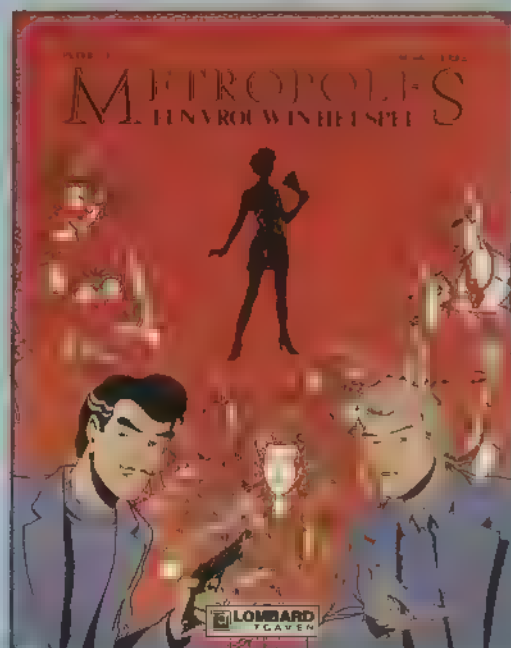
STRIPNIEUWS

DE
NIEUW
E
S
T
R
I
P
N
I
E
U
W
S

BOB MORANE: De Krokodillentempel
door H. Vernes en Coria
nr 23 - 48 pagina's kleur
145 BF - 7,95 FL

METROPOLES: Een Vrouw in het Spel
door Peter Li en M. Danverre
nr 2 - 48 pagina's kleur
160 BF - 8,95 FL

HANS: De Wet van Ardélia
door Rosinski en A.-P. Duchâteau
nr 5 - 48 pagina's kleur
160 BF - 8,95 FL

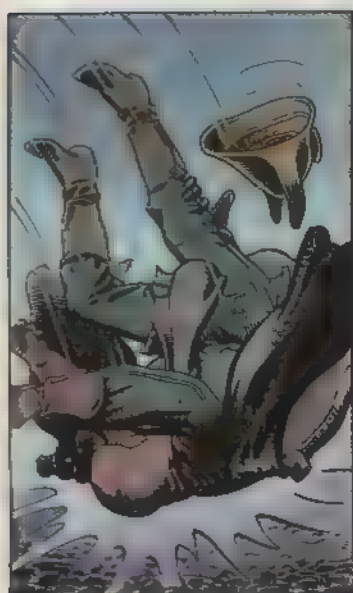

DONNINGTON: Op de oevers van het Karounmeer
door J.-Y. Delitte en Ph. Richelle
nr 2 - 48 pagina's kleur
160 BF - 8,95 FL

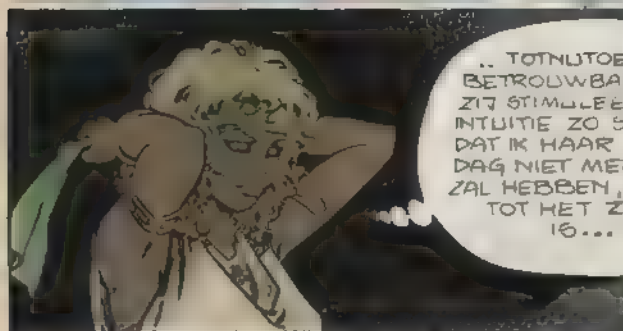
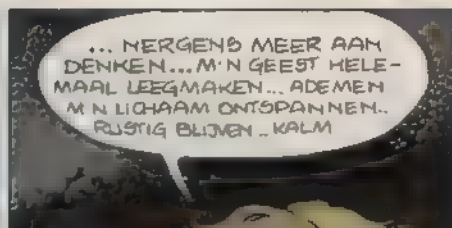
Ze zijn pas verschenen!
Ze wachten op jullie!

ARIA

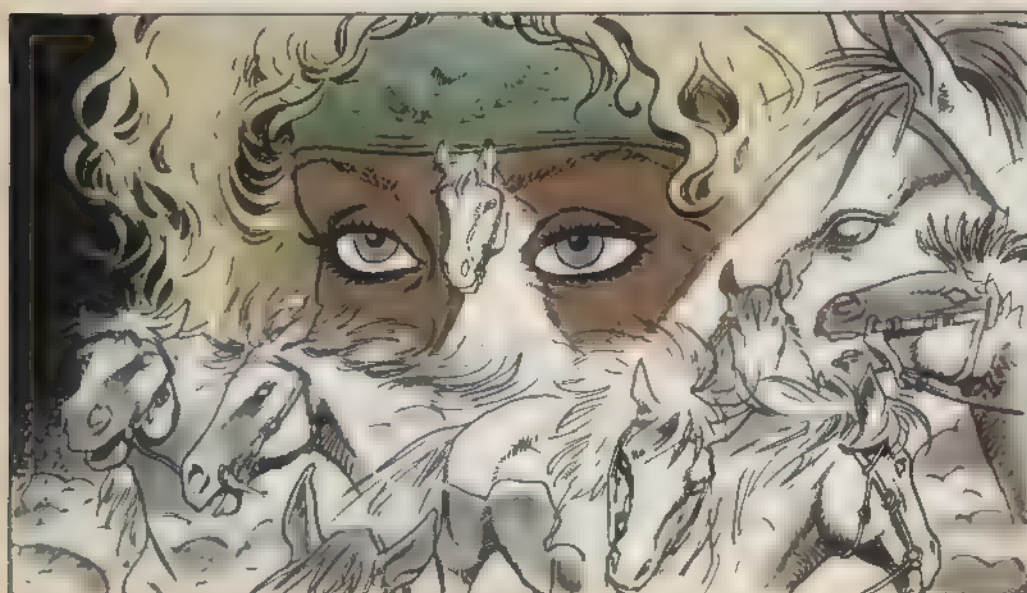
SAMENVATTING: Met een glimlach vertaalt Aria de «herberg van de 3 valken»: Engelenoog, die Ganiële voor Aria aanziet, verklaart haar zijn liefde! Maar wat gebeurt daar? Men steelt paarden.. Waaronder Funa! Ze moet ze kost wat kost inhalen

ARIA DE STEM VAN DE PROFEET

© 1993 ENGELINGO LOMBARD UITGAVEN

STANLEY & IRIS

dat Jane Fonda een topactrice is. Ook weer in deze film. Ze speelt opnieuw de sterren van de hemel en slaagt erin als glamourgirl van Hollywood een alledaags iemand gestalte te geven, die je buurvrouw zou kunnen zijn. Ontroerend echt en overtuigend.

Ze maakte in de jaren zestig furore in de verfilming van de strip *Barbarella*. In *The China Syndrome* laat ze zien dat ze, net als in de veteranenfilm *Coming Home*, ook een serieuze rol kan spelen en dragen. Wie om haar wil lachen, moet 9 to 5 nog maar eens bekijken. Terecht ontving ze twee Oscars (*Klute* en *Coming Home*) en vijf Oscarnominaties. In haar prijzenkast is ook de Amerikaanse televisieonderscheiding de Emmy te vinden, die ze kreeg voor haar film *The Dollmaker*.

Robert DeNiro

De acteur met het Italiaanse uiterlijk maakte in 1968 zijn debuut in de film *Greetings*. Opvallend waren zijn prestaties in *Godfather II*, waarvoor hij een Oscar kreeg, *Raging Bull* en niet te vergeten de geruchtmakende films *Taxi Driver* en *The Deer Hunter*. Binnenkort is hij te zien in *We're No Angels*.

Het sterke van DeNiro is de manier waarop hij karakters uit kan beelden: een duistere maffiabaas, een jager met oorlogstrauma's of een alledaagse analfabeet - DeNiro speelt ze alsof hij het zelf is.

Conclusie

Stanley & Iris is een fijne speelfilm van een zeer hoog gehalte. Een overtuigende acteerprestatie van het duo DeNiro en Fonda draagt daartoe zeker bij. Zonder meer een van de beste films van dit moment.

"Weet je wat ik denk... ik denk dat jij en ik vrienden worden." Het is een van de mooiste momenten uit de film wanneer Jan Fonda, in haar rol van Iris King, deze zinnen zegt tegen Stanley Cox, die analfabeet is...

Het verhaal

In Amerika wonen ruim 27 miljoen mensen van 17 jaar en ouder die niet kunnen lezen en schrijven. Een handicap die niemand ziet, maar die wel voor problemen zorgt. Hoe schrijf je een cheque uit? Hoe lees je een krant? Hoe vul je een sollicitatieformulier in? Problemen die je je hele leven blijven achtervolgen en waarmee in de westerse wereld niet of nauwelijks te leven

valt. Stanley probeert zijn verborgen gebrek voor zich te houden. Niemand mag erachter komen. Niemand komt erachter. Behalve Iris. Ook zij heeft een onzichtbare handicap: een jaar tevoren is haar man overleden en ze bleef achter met een gebroken hart. Niemand heeft het in de gaten. Behalve Stanley. Door hun wederzijdse problemen en door hun wederzijds respect herwinnen ze hun zelfvertrouwen. Het vinden van een luisterend oor is het beste medicijn voor de problemen waar geen medicijnen voor bestaan.

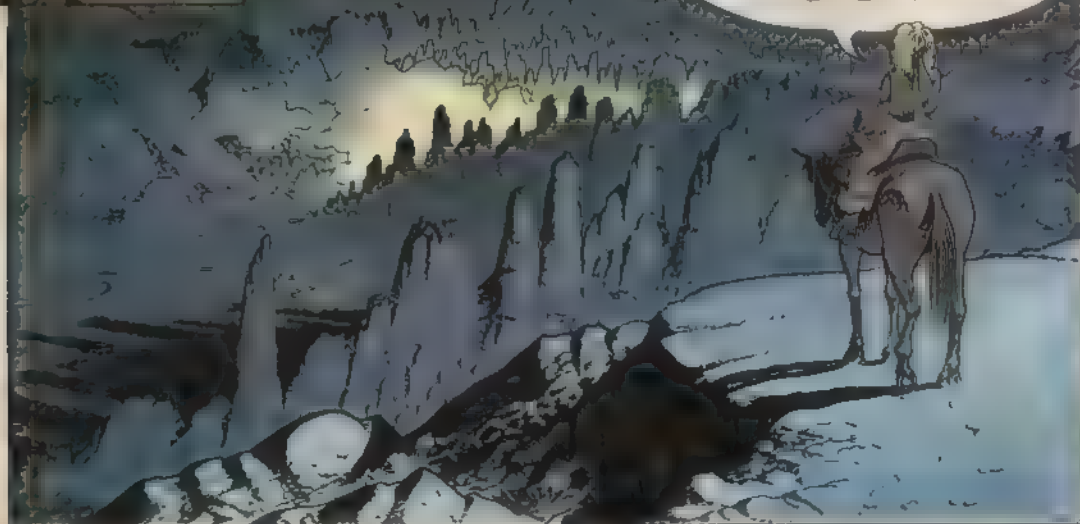
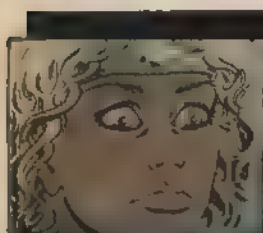
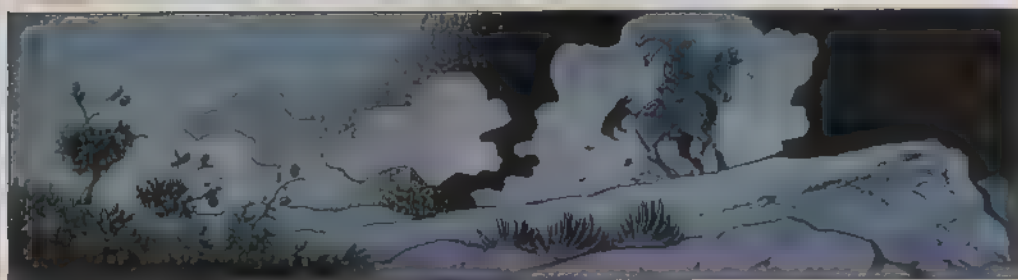
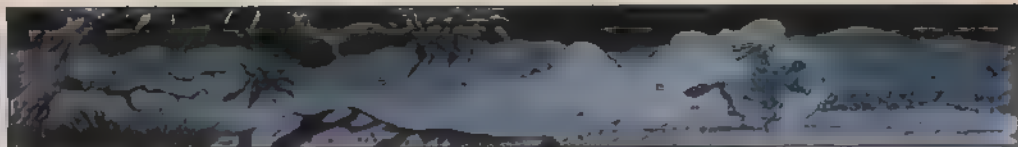
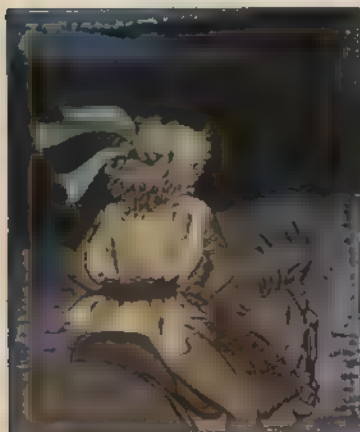
Jane Fonda

In Kuifje 40 van vorig jaar schreven we

Wie doet wat?

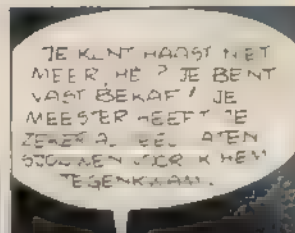
Iris	Jane Fonda
Stanley	Robert DeNiro
regie	Martin Ritt
scenario	Harriet Frank, jr
	Irving Ravetch
productie	Arlene Sellers
	Alex Winitsky
muziek	John Williams

Rein van Willigen

JA!

... JE STRAAT NG KOMT DOOR DE STOFWOLKEN HEEN. IK KAN HET BINA VOELEN... DIE SCHURKEN Houden ZICH IN DIT WOLD VAN SCHOORSTENEN SCHUIL. EEN WEL ZEER STREKE USCHE PLEK VOOR HEN DIE ALLE „THOEKEN ERVAN KENNEN...

JE KINT HAAST NIET MEER, HE? JE BENT VAST BEKAF! JE MEESTER HEEFT JE ZEKER AL REEL ATEEN SJOONEN VOOR K HEN TEGENKOM.

... IK SNAP'T... WE OVERNACHTEN BI DAT HLTJE...

... ALS IK GELUK HEB VIND K DAAR WAT OM M'N HONGER TE STILLEN!

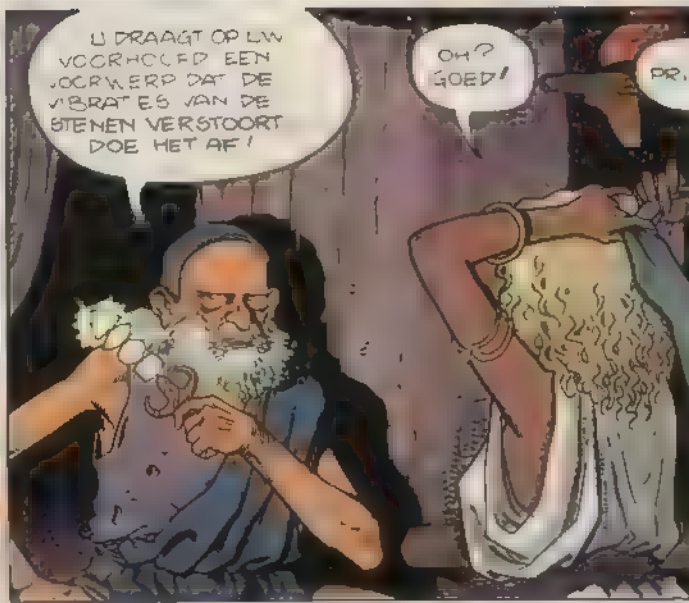
WE WOONT ER NU OP ZO H AFE JE LIEGEN F...?

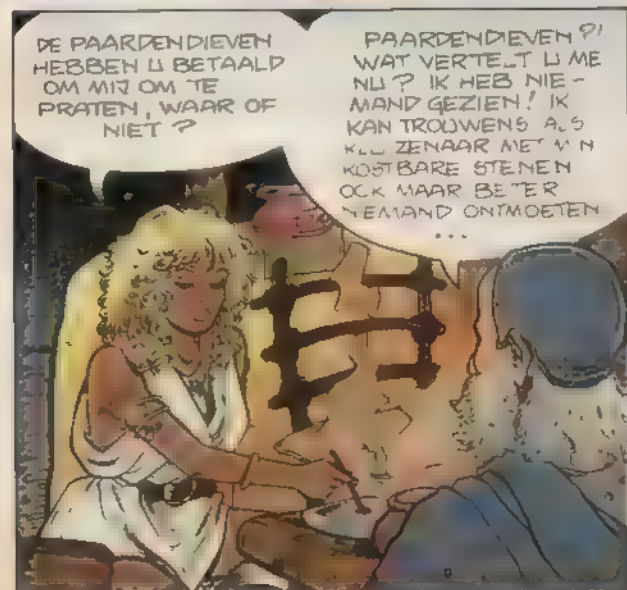
HOE WEET U DAT?

HÉ?

PRIMA...

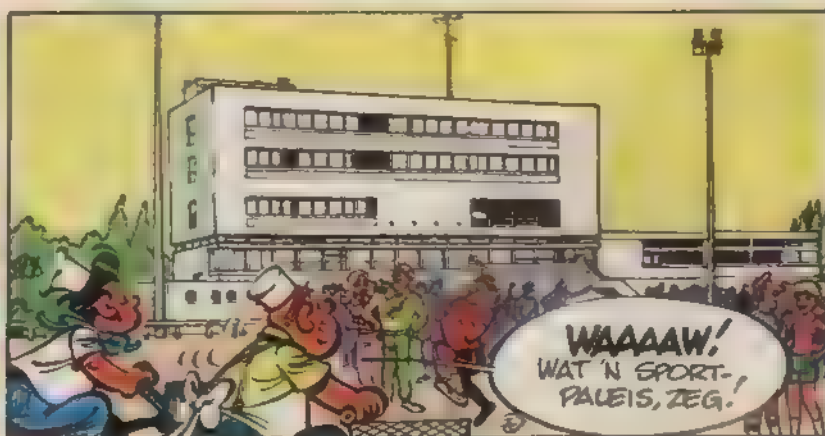
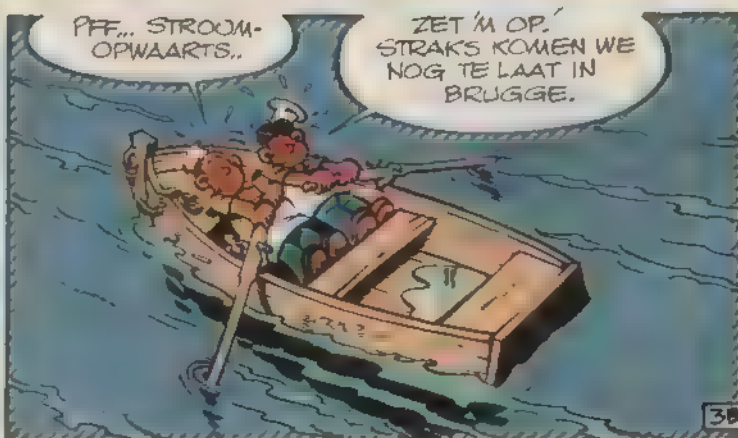
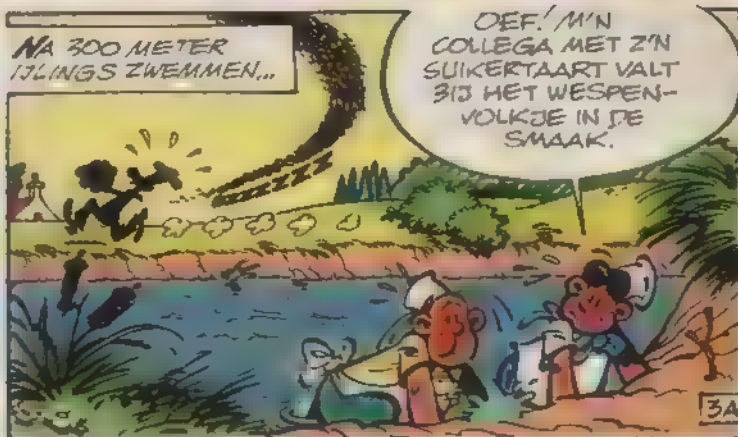
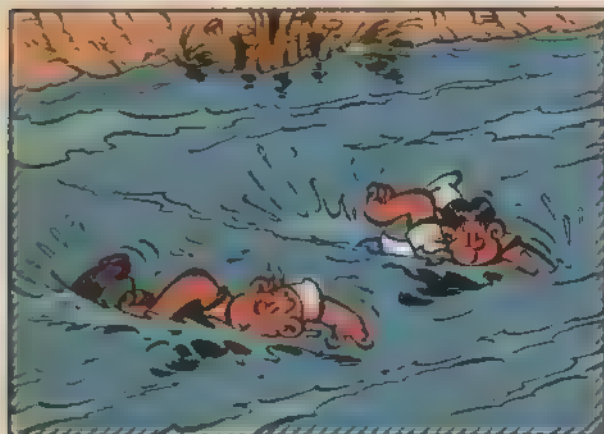
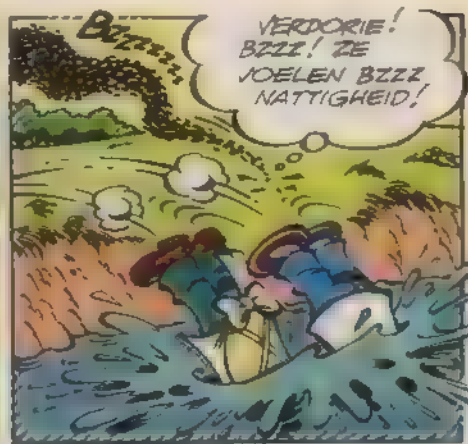
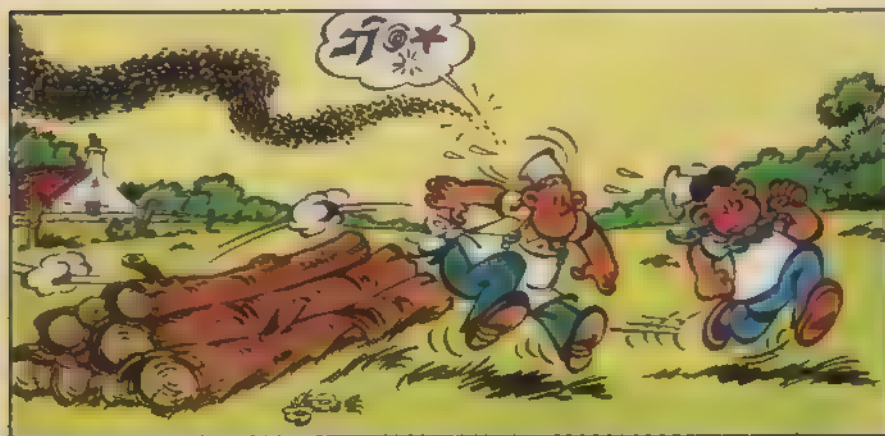

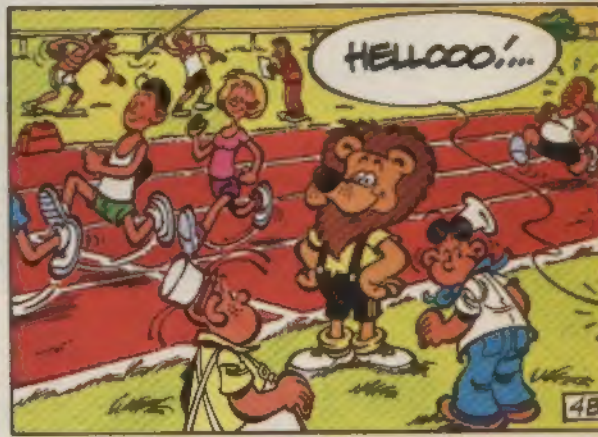
PAARDENDIEVEN? WAT VERTELT U ME NU? IK HEB NIEMAND GEZIEN! IK KAN TROUWENS ALS KLUZENAR MET VUUR KOSTBARE STENEN OOK MAAR BETER NIEMAND ONTMOETEN...

VERSTEENDE MENSEN!
WAAG JE NOOIT IN DE VALLEI VAN DE DUIZEND SCHOORSTENEN! JE ZULT DE 'GANG NIE' VINDEN... EN VAN HONGER EN DORST ONKOMEN ALS DE STENEN MENSEN JE AL NIE TEVOOREN TE PAKKEN KRIJGEN! REER TERUG ONDER WAT DE ONNE LUSCHAP VAN DE STENEN NIE!

KRAMIKSKE NIET BLOZEN VOOR BLOSO

(*) PARDON, BLOZEN...

einde

© Uitgeverij Blake & Mortimer

VERMOED ALS ARTS VINDT MORTIMER ONGEHINDERD DE UITGANG...

Tot nu toe gaat alles goed... Maar hoe kom ik uiteindelijk in Sagami?

Ah, wat een bof! Een ambulance!

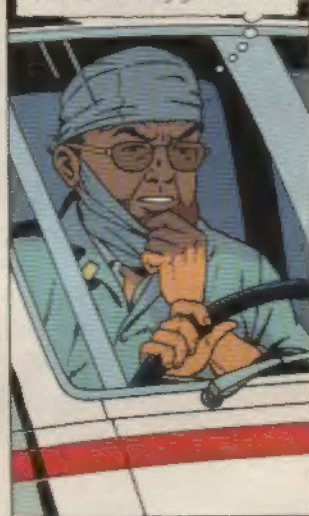
MORTIMER BEDENKT ZICH GEEN SECONDE...

DE ZIEKENBROEDERS ZIJN AFGELEID EN HIJ KRIJPT ACHTER HET STUUR... GELUKKIG ZIT HET SLEUTELTJE IN HET CONTACT...

Ik moest wel even het heft in handen nemen, want als ik had gewacht totdat ze eindelijk serieus naar me hadden geluisterd, was Orlík al ver weg geweest!

DAN STUIFT DE WAGEN MET GIERENDE BANDEN WEG...

OP DAT MOMENT BRENGT COMMISSARIS HASUMI OP HET HOOFDBUREAU VAN POLITIE...

...VERSLAG UIT VAN DE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK IN HET NEW OTANI...

...en afgezien van de Luger hebben we op de plek waar de bliksem is ingeslagen een vreemde samenstelling van gesmolten plastic en metaal aangetroffen. En wat heel verwarrend was: de kapitein lag ongedeerd, op meer dan zeven meter afstand van Mortimer. En alleen de professor vertoonde brandwonden, terwijl volgens de getuige de beide mannen op het moment van de inslag met elkaar aan het vechten waren...

Inderdaad, heel vreemd!

EN DAN OPEENS...

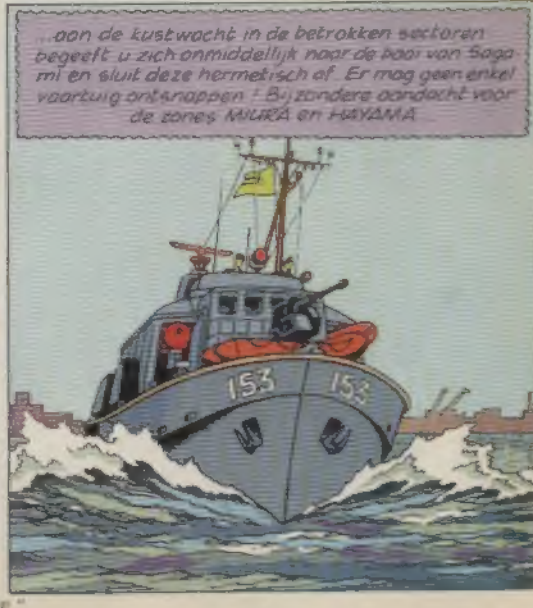
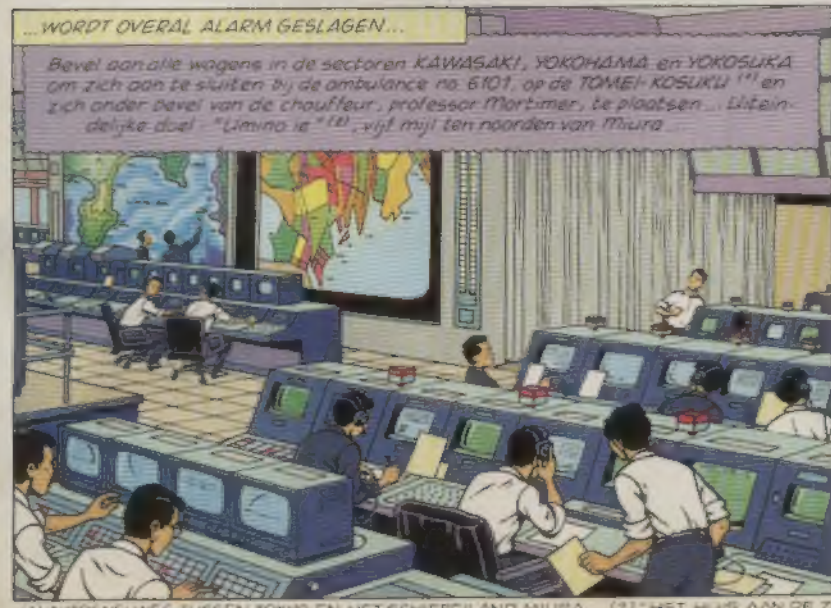
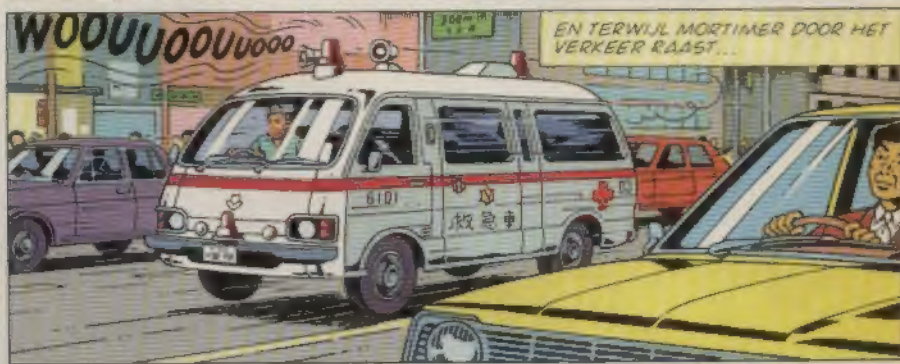
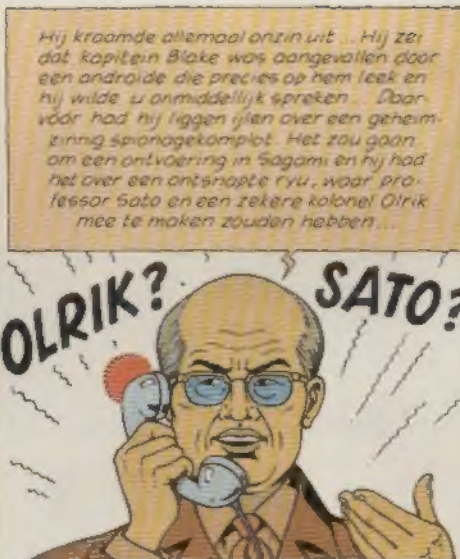
Kolonel, het Saiseikai ziekenhuis voor u aan de lijn. Dringend!

MORTIMER VERSUS MORTIMER

SAMENVATTING: Nu de robot verdwenen is, wordt z'n vreemde gedrag toegeschreven aan de echte Mortimer! Deze laatste wordt wakker in het ziekenhuis en probeert zijn vreemd avontuur uit te leggen aan de arts. Maar deze denkt dat hij ilt! Onze vriend is verplicht hem uit te schakelen....

Kleuren: Paul-Serge Marssignac

(1) AUTOSNELWEG TUSSEN TOKYO EN HET SCHIEREILAND MIURA (2) "HET HUIS AAN DE ZEE"

wordt vervolgd

